

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Katedra dechových nástrojů

Fagot

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SOUTĚŽ PRAŽSKÉHO JARA V OBORU FAGOT

Martina Bálková

Vedoucí práce: prof. František Herman

Oponent práce: odb. as. MgA. Jan Hudeček

Datum obhajoby: 11. 9. 2018

Přidělovaný akademický titul: MgA.

Praha, 2018

ACADEMY OF PERFORMING ARTS

MUSIC AND DANCE FACULTY

Wind Instruments Department

Bassoon

MASTER'S THESIS

**THE PRAGUE SPRING COMPETITION IN THE BASSOON
CATEGORY**

Martina Bálková

Thesis supervisor: prof. František Herman

Thesis opponent: odb. as. MgA. Jan Hudeček

Defence date: 11. 9. 2018

Academic degree gained: MgA.

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem magisterskou práci na téma

Soutěž Pražského jara v oboru fagot

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Tato práce nabízí komplexní pohled na Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro s detailním zaměřením na obor fagot.

Klíčová slova

mezinárodní hudební soutěž, Pražské jaro, fagot, festival

Abstract

This thesis offers a complex overview of the Prague Spring International Music Competition with a detailed focus on the bassoon category.

Key words

international music competition, Prague Spring, bassoon, festival

Seznam použitých zkratk

CIEM	Concours International d'Exécution Musicale
ČSLA	Československá lidová armáda
FISYO	Filmový symfonický orchestr
FOK	Film-opera-koncert (Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK)
HAMU	Hudební fakulta Akademie múzických umění
MHS PJ	Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro
NDR	Německá demokratická republika
NSR	Německá spolková republika
s.	soudruh
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
WFIMC	The World Federation of International Music Competitions

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce, profesoru Františku Hermanovi, za všechny jeho rady a připomínky. Dále pak milé paní Jarmile Nedvědové, která mi ochotně věnovala svůj čas, umožnila mi přístup do archivu Pražského jara a navíc mi byla nápomocna v mnoha otázkách. Bez ní by tato práce vůbec nevznikla. Mé díky patří i profesoru Jiřímu Hlaváčovi za sdílení jeho vědomostí a zkušeností z pozice člena Správní rady soutěže.

Obsah

1. Úvod	1
2. Festival Pražské jaro.....	2
2.1. Historie vzniku festivalu Pražské jaro	2
3. Soutěž Pražského jara.....	6
3.1. Historie soutěže	6
3.2. Skladby zkomponované pro MHS PJ.....	7
3.3. Organizace soutěže	8
3.3.1. Organizační struktura	9
3.3.2. Oborová soutěžní komise	9
3.3.3. Průběh soutěže.....	9
3.3.4. Klavírní doprovod.....	11
3.4. Zamyšlení na závěr	11
4. Soutěž Pražského jara v oboru fagot.....	12
4.1. Fagotové ročníky v detailech.....	13
4.1.1. Rok 1953	13
4.1.2. Rok 1959	15
4.1.3. Rok 1968	17
4.1.4. Rok 1974	18
4.1.5. Rok 1977	19
4.1.6. Rok 1981	20
4.1.7. Rok 1986	21
4.1.8. Rok 1991	22
4.1.9. Rok 1996	23
4.1.10. Rok 2002.....	24
4.1.11. Rok 2009.....	25

4.1.12.	Rok 2014	26
4.2.	Nejvýznamnější předsedové poroty v oboru fagot	27
4.2.1.	Karel Pivoňka.....	27
4.2.2.	František Herman	28
4.3.	Fagotisté, kterým byla udělena 1. cena Pražského jara	29
4.3.1.	Abadžan Ašot Aramovič	29
4.3.2.	Lev Izrajilevič Pečjorskij.....	30
4.3.3.	Vladimir Bogorad	31
4.3.4.	Lumír Vaněk	32
4.3.5.	Jiří Seidl.....	33
4.3.6.	Svatopluk Čech.....	34
4.3.7.	Luboš Hucek.....	34
4.3.8.	Sergio Azzolini	35
4.3.9.	Jaroslav Kubita	36
4.3.10.	Mathias RácZ	37
4.3.11.	Václav Vonášek	38
4.3.12.	Jan Hudeček	39
5.	Další významné mezinárodní soutěže pro dechové nástroje.....	41
5.1.	Mezinárodní hudební soutěž v Ženevě	41
5.2.	Mezinárodní soutěž ARD	41
5.3.	Mezinárodní hudební soutěž Markneukirchen.....	42
5.4.	Mezinárodní hudební soutěž dechových nástrojů Aeolus	43
6.	Závěr.....	44
7.	Seznam použité literatury	45
8.	Seznam příloh:.....	1

1. Úvod

Když jsem promýšlela námět pro mou diplomovou práci, věděla jsem, že chci rozhodně zpracovávat takové téma, které mě samotnou bude zajímat a které mě také něčím obohatí. Musím se přiznat, že mne nikdy příliš nepřitahovaly rozborů jednotlivých skladeb či další podobná, řekněme poněkud statická, odvětví. Chtěla jsem se prostřednictvím psaní mé práce spíše dozvědět něco o lidech – o pozoruhodných talentech mého oboru, o jejich úspěších a životech. Zvolila jsem si tedy takové téma, které splňovalo všechny mé parametry. Neb si lze asi jen těžko představit něco, co by se mladého hudebníka týkalo v praxi více než domácí či mezinárodní soutěže, a stejně tak pošetilé by nejspíš bylo uvažovat o nějakém českém muzikantovi, který by neznal festival a soutěž Pražské jaro. Rozhodla jsem se tedy propojit tyto dva elementy a zmapovat veškeré ročníky soutěže, které se kdy v oboru fagot konaly. Přirozeně jsem do práce zahrнула také něco málo z historie festivalu, informace o průběhu a organizaci soutěže a výběr těch nejprestižnějších mezinárodních soutěží pro možnost porovnání jejich úrovně a tradice. Na úplný konec práce jsem do příloh zařadila fotografie a kompletně vypracované seznamy všech ocenění udělených za veškeré uplynulé fagotové ročníky. Stejně tak tam můžete nalézt soupis soutěžních komisí. Nejvíce mě však zajímaly osudy všech laureátů – kam se ubíraly jejich kroky po získání vavřínů a zda jim třeba právě Pražské jaro otevřelo dveře k profesionální hudební kariéře.

2. Festival Pražské jaro

Pražské jaro – slovní spojení, které je silným a významným pojmem samo o sobě. A to hned dvakrát. Jeho první význam na politicko-historickém pozadí označující období uvolnění politické situace v Československu v roce 1968 je nám znám již ze školních lavic. Jsem však nesmírně ráda, když mohu s potěchou konstatovat, že se i jeho hudební výklad stal do dnešního dne pojmem, o jehož existenci ví nejen ten hudební svět, tedy muzikanti, samotní interpreti a jejich publikum. Díky dlouhé tradici spojené s masivní kampaní a zájmem médií se dostal Mezinárodní hudební festival Pražské jaro do povědomí i širé laické veřejnosti.

Důležitost přítomnosti obou těchto Pražských jar v naší historii je neoddiskutovatelná. Na rozdíl od toho politického Pražského jara, které bylo pouze velmi krátkým obdobím našich dějin, je naštěstí festival houževnatého, trvalého rázu, a přestože ho politika po celou dobu jeho historie provázela a nejednou velmi zasáhla, přečkal tyto špatné časy a setrval až do dnešních dnů, aby se mohl v již svobodné zemi lačné krásné hudby konečně naplno prodat na zasloužené výsluní.

Během festivalu Pražské jaro k nám každoročně již po 73 let přijíždí do našeho hlavního města vzorek toho nejlepšího. A to nejen ze známých, tradičních a osvědčených tuzemských hudebních vod, ale i z nepřeberně pestrého moře zahraničních talentů a hvězd - hvězd stálých a již velmi jasných na světovém hudebním nebi, stejně tak jako těch teprve vycházejících mladých hvězdiček, které mnohdy poprvé zazáří přímo před našimi dychtivými zraky právě zde na Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro.

Přestože na festivalu každoročně zazní samozřejmě především osvědčená hudba známých klasiků znělých jmen, jeho organizátoři dávají nemalou příležitost i k prezentování skladeb nových, moderních, mnohdy odvážných, a tím přispívají k obohacování celosvětové hudební kultury.

2.1. Historie vzniku festivalu Pražské jaro

První krůčky novodobých festivalů lze vidět v 18. století v Anglii, kde se tímto způsobem prováděla oratoria a kantáty. Dříve, než se zrodil Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, se v Čechách kolem šedesátých let devatenáctého století pořádaly různé festivaly pěveckých spolků. Významné místo v naší historii mají

autorské cykly dřívějšího operního ředitele v Lipsku Angela Neumanna. Ten čerpal inspiraci z okolní Evropy, kde se již podobné typy festivalů konaly. Takové cykly se většinou zaměřovaly na jednoho konkrétního autora a jeho dílo, jako tomu bylo například u Wagnerových cyklů jeho vlastních oper.¹

V roce 1885 byl Neumann jmenován ředitelem pražské německé scény a jeho cykly se tedy přesunuly na české území. Po provedení devíti festivalů (většinou šlo o činohru či opery) přišel Neumann v roce 1899 na myšlenku stanovit jeho festivalům nějaký pevný, každoročně pravidelný termín. Po delších úvahách vybral květen. Tento měsíc zvolil zcela strategicky, neboť chtěl udržet Pražany ještě doma mimo jejich letní byty, kam se touto dobou většinou odebírali. Při takových odsunech totiž pražská kultura velmi trpěla úbytkem posluchačů. Tímto krokem založil novou tradici, která setrvala až do dnešních dnů. Posluchači si nový festival oblíbili nejen kvůli hudbě, ale vnímali ho rovněž jako důležitou společenskou akci plnou zajímavých lidí a noblesních večerních toalet.¹

Hned během prvního ročníku (pod názvem *Wagner-Festspiele*) zaznělo v novém Německém divadle například jedenáct Wagnerových oper a Beethovenova Devátá symfonie, kterou řídil Gustav Mahler. Od následujícího roku se festival přejmenoval na *Mai-Festspiele* – Květnový festival, v jehož programu se mísila opera s činohrou a symfonickými koncerty.¹

Vše se dařilo a *Mai-Festspiele* se konal každý rok až do začátku První světové války roku 1914. K obnovení festivalu došlo až roku 1927. Ten ale z důvodu změn ve společenských poměrech hodně utrpěl a za deset let ho opět přerušila další válka, tentokrát již nadobro.¹

Dalšími festivaly na českém území byly například Smetanův cyklus Národního divadla v roce 1893 a první Český hudební festival v roce 1904, který už tehdy probíhal ve spolupráci s Českou filharmonií. V květnu roku 1939 proběhl pod vedením Václava Talicha Pražský hudební máj. Byť se festival odehrával na půdě Národního divadla a v jeho průběhu zazněly především kusy z české operní tvorby, už tehdy se na programu objevila Smetanova *Má Vlast* a celý hudební máj byl

¹ MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar*. Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006, s. 12–23. ISBN 80-903735-0-x.

zakončen Beethovenovou Devátou symfonií. Roku 1940 proběhl v rámci celého protektorátu, inspirován úspěchem Pražského hudebního máje, festival Český máj. V nově vznikajících festivalech se touha po hudební mezinárodní angažovanosti prolínala s politickými aspekty v podobě různých manifestací.²

Netrvalo dlouho a byl tu historicky první ročník Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. Slavnostní zahajovací koncert se konal v poválečné euforii od 11. května do 4. června roku 1946 u příležitosti oslavy 50 let od založení České filharmonie, a to díky iniciativě jejího tehdejšího šéfdirigenta Rafaela Kubelíka. Koncert, na kterém byla uvedena Foersterova Slavnostní ouvertura, Křížová cesta Otakara Ostrčila a Dvořákova Symfonie č. 7 d moll, proběhl ve Dvořákově síni Domu umělců. Českou filharmonii vedl sám Rafael Kubelík. Následující den zazněla Smetanova Má vlast, opět pod Kubelíkovým vedením. Ten však roku 1948 emigroval a jeho jméno muselo být oficiálně zapomenuto. Českou filharmonii tak mohl znovu dirigovat až po 42 letech na Pražském jaru v roce 1990.²

Česká filharmonie stála u zrodu celého festivalu a nikdy ho neopustila. Navíc při této příležitosti získala své nynější sídlo – Rudolfinum, tehdy přejmenované na Dům umělců. V roce 1946 byla Česká filharmonie jediným orchestrem, který v rámci festivalu vystupoval, a to hned šestnáctkrát. Prezident doktor Edvard Beneš, který převzal záštitu nad prvním ročníkem nového festivalu, přivítal vznik Pražského jara v jeho dedikaci slovy: *„Vítám myšlenku pořádání mezinárodního hudebního festivalu, která po těžkých letech válečných přivádí do Prahy výkvět tvůrčích i reprodukčních umělců ze zemí našich spojenců a přátel, a přeji této významné umělecké manifestaci plný zdar.“*²

Jak léta plynula, jednotlivé ročníky přinášely, a stále přinášejí, něco nového. Podoba a forma festivalu se vyvíjela a upravovala, až se od roku 1953 po mnoho let ustálila na rámcové formě zahajovacích a závěrečných koncertů, kdy na tom prvním vždy zazněla Smetanova Má vlast a celý festival uzavírala Beethovenova Devátá symfonie. Dnes jsou již programy závěrečných koncertů zcela variabilní. Oba

² MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar*. Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006, s. 12–23. ISBN 80-903735-0-x.

koncerty se tradičně konají v prostorách Smetanovy síně Obecního domu v Praze a jsou snímány Českou televizí.³

Za 72 sezón Pražského jara vedl Českou filharmonii nespočet světoznámých dirigentů, jako například legendy Václav Neumann, Václav Talich, Libor Pešek, Jevgenij Mravninskij, Charles Munch, Leonard Bernstein, Ernest Ansermet, Karel Ančerl, Vladimír Válek, Jiří Bělohlávek a nespočet dalších.

Jednou ze zajímavostí festivalu je světoznámé logo v podobě bílého „f“ na světle modrém pozadí z dílny slavného českého malíře, grafika, scénografa a typografa Františka Muziky. Jeho „efko“ bylo vybráno roku 2005 v rámci projektu Czech 100 Design Icons mezi sto ikon českého designu 20. století.⁴

³ MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar*. Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006, s. 12–23. ISBN 80-903735-0-x.

⁴ Slavné logo a vizuální styl. *Festival.cz* [online]. [vid. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://festival.cz/onas/slavne-logo-a-vizualni-styl/>

3. Soutěž Pražského jara

Festival, který shromažďuje domácí i světovou hudební špičku a přitahuje tak pozornost mezinárodní hudební obce, se samozřejmě ukázal být skvělou příležitostí ke konfrontaci a poměření interpretačních i skladatelských úrovní napříč celým světem. Za těchto podmínek vznikla soutěž, která tak mapuje kvalitu a řekněme úrodu mladých talentů v daných ročnících a v jednotlivých generacích, a dává také příležitost jak samotným hráčům, tak i jejich profesorům a širé veřejnosti poznat interpretační tendence a styly různých zemí.

3.1. Historie soutěže

Soutěž Pražského jara vznikla na podnět Rafaela Kubelíka již druhý rok po zahájení samotného festivalu, tedy na jaře roku 1947. Ze začátku byla soutěž pouze dvoukolová, přičemž byla obě tato kola veřejná. O výkonech se hlasovalo tajně a všechny skladby musely být předneseny z paměti.⁵

Míra národnostní pestrosti v řadách soutěžících s jednotlivými ročníky neustále stoupala, ostatně stejně jako tomu bylo i u složení orchestrů, sólistů a dirigentů vystupujících v rámci celého festivalu. Soutěž se samozřejmě rozrostla i co do počtu uchazečů – od 19 houslistů účastnících se vůbec prvního ročníku (1947, nebyla udělena ani jedna hlavní cena) až po rekordní účast v roce 1991, kdy se do oboru flétna přihlásilo 308 kandidátů.

Za uplynulých 70 let proběhla soutěž v 16 oborech. Od počátečních jednooborových ročníků (housle, klavír, violoncello, varhany, zpěv, smyčcové kvarteto), přes extrémní rok 1974, kdy bylo současně vypsáno neuvěřitelných 7 oborů (flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, trubka a trombón), došlo od roku 1998 k ustálení na dvou oborech v rámci jednoho ročníku soutěže.

V historii se soutěž od doby jejího vzniku nekonala pouze v letech 1952 a 1969. Rok 1952 měl patřit violoncellistům (v archivu jsem dokonce objevila již kompletně vypracované materiály pro tento rok včetně vydaných přihlášek) a rok 1952

⁵ MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar*. Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006, s. 12–23. ISBN 80-903735-0-x.

houslistům. Rok 1952 zapříčinily blíže neznámé důvody. V roce 1969 šlo samozřejmě o politické události, které rozdmýchaly mezinárodní vlnu odporu, a tak pravděpodobně svou účast na poslední chvíli zrušilo tolik soutěžících i porotců, až to vedlo ke zrušení celé soutěže. Festival však i v těchto letech proběhl.

Díky kontinuitě, a dnes již bezpochyby silné tradici, se stala soutěž Pražského jara v hudební společnosti mezinárodně uznávaným pojmem kvality, náročnosti a prestiže.

3.2. Skladby zkomponované pro MHS PJ

Velikým přínosem MHS PJ je bezesporu obohacování nástrojového repertoáru novými skladbami zkomponovanými tuzemskými skladateli přímo na objednávku každého konkrétního ročníku. Soutěž tím navíc nabývá dalšího rozměru, když se vždy musí všichni soutěžící, kteří postoupili do druhého kola, poprat s premiérováním nového kusu. Na jeho přípravu a obzvláště pak souhru s korepitem nebývá ke všemu příliš času. Je pak velmi zajímavé poslouchat a vnímat různorodost pojetí nového hudebního oříšku. Možná právě zde, v této disciplíně, se nejlépe projeví pohotovost, rozmanitost osobní invence a především muzikalita jednotlivých hráčů. Nutno dodat, že tyto skladby nekladou vysoké nároky pouze na samotné soutěžící, ale také na oficiální korepitory, kterým za to patří rozhodně veliký obdiv a uznání. Vždyť doprovodit novou, velmi obtížnou skladbu v mnoha odlišných provedeních, když není téměř žádný čas na řádné nazkoušení souhry, je výkon vskutku mistrovský a nervy drásající.

Jak to tedy celé vlastně funguje?

Tvorba nové skladby začíná u výběru vhodného autora – toho navrhuje Oborová soutěžní komise. Vybraného kandidáta následně osloví sekretariát Pražského jara a domluví s ním další podmínky. Komponista pak skladbu píše v přímé spolupráci s předsedou poroty, který je v roli odborného konzultanta. Notový materiál obdrží ihned po jeho vydání nejprve korepitem (zhruba na přelomu roku), k soutěžícím se nový kus dostane až s pozváním do prvního kola po zaplacení startovního poplatku.

Od roku 1994 bylo ke dnešnímu dni v rámci všech oborů soutěže premiérováno celkem 49 těchto skladeb od autorů, jako jsou Juraj Filas, Jiří Teml, Václav Riedlbauch, Jiří Gemrot, Evžen Zámečník, Adam Skoumal, Aleš Pavlorek, Jan Kučera a další.

Pro obor fagot byly dosud napsány následující skladby:

V roce 1996 zaznělo dílo pro sólový fagot od *Ivana Kurze* s názvem *Sólo pro pana Dulciana*. Tato skladba má přibližně deset minut. Ve střední části zařadil skladatel krátký náznak variací jednoduchého tématu. Technické pasáže, užívající velmi hojně tremolo, prostupují celé dílo a střídají se s líbezně tesknými kantilénami v nejvyšším rejstříku nástroje. Celá skladba vyúsťuje v naprosté uklidnění a spočinutí na kontra B. Skladba je zapsána klasickou notací a nevyžaduje žádné moderní techniky hry.

Roku 2002 se premiérovalo *Concertino* od *Jaroslava Pelikána* s podtitulem *Variace pro fagot, smyčcový orchestr, harfu a tympany*. Na soutěži se *Concertino* hrálo jen v úpravě pro sólový fagot za doprovodu klavíru, přičemž klavírní výtah zpracoval skladatel *Miloš Bok*. *Pan Pelikán* se oproti *Ivanovi Kurzovi* se ještě více zaměřil na extrémní vrchní rejstřík nástroje, do kterého mu nemilosrdně vepsal technické pasáže. Celkově jde o dílo zapsané běžnou notací klasického, libozvučného charakteru.

Oproti prvním dvěma skladbám, které si našly mezi fagotisty své uplatnění a oblibu i po doznění soutěže, se bohužel následující dva tituly zatím příliš neujaly.

Pro ročník 2009 napsal *Juraj Filas* své *Notturmo pro fagot a klavír*. I tato sólová skladba je zaznamenána klasickou notací. Zápis not je natolik zahuštěný, že nedává interpretovi absolutně žádný prostor pro odpočinek.

Jako prozatím poslední fagotová objednávka MHS PJ vznikla v roce 2014 skladba *Commedia* z pera *Jiřího Temla*, za jejíž premiéru získal ocenění *Jan Hudeček*. Dílo se sestává ze 4 částí – I. Prolog, II. *Commedia*, III. *Bel canto* a IV. *Epilogo*. *Teml* se zde snažil o znázornění divadelních možností fagotu – chtěl demonstrovat jeho komický i dramatický potenciál.

3.3. Organizace soutěže

Jakákoliv akce podobných rozměrů, jaké má festival a soutěž *Pražské jaro*, vyžaduje včasnou přípravu a důslednou organizaci. O to vše se celoročně stará pečlivý tým *Pražského jara*, který čítá pouhé 2 – 3 osoby. V době konání soutěže jim pomáhají s organizací brigádníci.

3.3.1. Organizační struktura

System organizace a hodnocení soutěže Pražského jara má pro dosažení co nejvyšší spravedlnosti a nezávislosti v jejím průběhu mnoho nezávislých vrstev. Všem je nadřizena Správní rada v čele s primátorem / primátorkou hlavního města Prahy. Ta například schvaluje předsedu soutěžní komise navrženého ředitelem soutěže nebo rozhoduje o složení Umělecké rady. Stálá soutěžní komise existuje mimo rámec Pražského jara a její členství neobnáší žádnou odměnu. Na vše ještě dohlíží dvoučlenná Dozorčí rada. Pro každý ročník konkrétního oboru je jmenována nová Oborová soutěžní komise, v jejímž čele stojí předseda, dále pak místopředseda a ostatní porotci.

3.3.2. Oborová soutěžní komise

V Oborové soutěžní komisi Pražského jara, stejně jako tomu je na všech ostatních mezinárodních soutěžích, zasedají významní umělci a pedagogové konkrétního oboru. Porotci udílí každému kandidátovi 1–25 bodů. Žádný z nich samozřejmě nesmí bodovat své studenty a osoby blízké. Na soutěži se celkem vystřídalo již 1158 porotců z 38 zemí, z nichž bylo 127 předsedy. Nemalá část těchto porotců jsou bývalí laureáti této soutěže.

Porota má samozřejmě právo žádnou cenu neudělit, či ji naopak rozdělit mezi více finalistů, ovšem s výjimkou ceny první. Toto pravidlo platí od roku 1979. Historicky nejvíce cen v rámci jednoho ročníku bylo uděleno roku 1954, kdy v pěvecké soutěži získalo v 6 kategoriích z celkových 72 uchazečů celkem 12 zpěváků první cenu. Na třetí příčku se dostalo dokonce 21 pěvců. Oborem, ve kterém bylo uděleno nejvíce prvních cen (18), je lesní roh. Po letošním ročníku soutěže v oborech lesní roh a violoncello se počet laureátů Pražského jara vyšplhal na číslo 721.

3.3.3. Průběh soutěže

Současná soutěž se člení celkově do tří kol, která jsou přístupná veřejnosti. Finále (v některých případech dokonce i vyřazovací kola) lze sledovat on-line. Z důvodu stále většího zájmu o účast v soutěži a také díky technickému pokroku se postupem času před první kolo zařadil ještě předvýběr hudebních nahrávek. Ty se zprvu zaznamenávaly na kazety, které později pomalu vystřídala CD. V posledních pár letech jsou nově zavedeny dokonce videonahrávky, které byly v minulosti užity pouze

v případě dirigentské soutěže či u oboru cembalo. Tak je zaručena ještě mnohem vyšší autenticita soutěžního výkonu neboť zvukovou stopu bylo při úrovni soudobých moderních technologií velmi snadné upravit.

Všechna kola jsou zhruba od roku 1982 veřejná (pro fagot od roku 1986). Původně se první kola konala anonymně za plentou. S nárůstem počtu uchazečů a příchodem moderních technologií však byla anonymita stejně neudržitelná, a tak přestalo hraní za plentou dávat větší smysl. Dalším rozhodujícím faktorem byla poměrně složitá organizace. Všichni soutěžící museli samozřejmě dodržovat přísná pravidla jako průběh a způsob ladění, pořadí skladeb atd. Jeden z případů, kdy došlo k záměně pořadí skladeb, a tím pádem k diskvalifikaci soutěžícího, je doložen oficiálním vyjádřením k incidentu zprávou: *„Klavírista, který doprovázel fagotistu vylosovaného s č. 1, sdělil sekretariátu soutěže toto: „Po první větě Weberova koncertu se sólista šel napít, po návratu k notovému pultu si chystal part jiné skladby. Klavírista si proto nachystal další skladbu, tj. Hlobila, kterou začal hrát. Sólista se připojil, aniž by ho to překvapilo, notový materiál Hlobila měl tedy zřejmě nachystán. Klavírista uznává, že je jeho vinou, že sólistovi nepřipomenul, že je nutno hrát ještě II. větu Webera. Opomenutí II. věty Webera si neuvědomil ani obraceč, který se jako fagotista soutěže účastní. Tato situace zřejmě vznikla v důsledku nervosity, které podléhá kandidát vylosovavší si č. 1.“* “ Ani tato zpráva však přísnou komisi neoblomila, a fagotista byl nemilosrdně vyloučen pro nedodržení pravidel.

Prostory pro první dvě kola soutěže poskytují již po několik let budovy pražské HAMU (Sál Bohuslava Martinů) a Národní dům na Vinohradech. Výjimkou jsou samozřejmě varhanické soutěže, kdy se festival přesouvá na kůry pražských kostelů, do Rudolfiny a Obecního domu dle dispozic skladby.

Prvnímu kolu předchází losování pořadí, které zůstává v platnosti v průběhu celé soutěže (i při postupu do dalších kol). První kolo probíhá od ranních hodin až do pozdních večerů dva dny. Hrají se v něm zpravidla dvě povinné skladby, přičemž byla jedna z nich již vyžadována v rámci soutěžní nahrávky.

Druhé kolo dává zaznít třem skladbám – jedné povinné, poté české skladbě napsané pro MHS PJ daného ročníku a do třetice jedné ze seznamu volitelných skladeb, kterou si vybere soutěžící dle vlastního uvážení.

Třetí kolo / finále probíhá ve Dvořákově síni Rudolfiny, kde finalisté zahrají dvě skladby (jednu z nich povinně z paměti) za doprovodu jednoho z našich předních

tuzemských orchestrů. Od roku 1999 jsou tato finálová kola díky své atraktivitě a vysoké kvalitě zařazena přímo jako festivalové koncerty, na které si lze zakoupit vstupenky. Po skončení koncertu probíhá v pozdních večerních hodinách neoficiální vyhlášení výsledků. To oficiální, slavnostní, s předáváním cen, se koná v překrásných prostorách Brožíkovy síně Staroměstské radnice hned druhý den po ukončení soutěže. Výběr právě tohoto místa má své opodstatnění, neboť je v rámci ceremoniálu udílena také Cena primátora hlavního města Prahy.

3.3.4. Klavírní doprovod

Kromě průběhu jednotlivých kol, složení a organizace poroty, nesmíme opomenout důležitost klavírního doprovodu. Ten během celé soutěže zajišťují buďto 2 oficiální klavíristé Pražského jara nebo si mohou soutěžící samozřejmě přivést doprovod vlastní (na své náklady). Možnost vlastního korepetitora je zajisté výhodou, neboť v opačném případě mají hudebníci před prvním kolem k dispozici pouze jednu 20 – 30 minutovou společnou zkoušku, před kolem druhým je to pak 1,5 hodiny. Čas vsutku krátký na nacvičení souhry a mnohdy rozhodujících nuancí.

3.4. Zamyšlení na závěr

Ať už jde přímo o Pražské jaro nebo o jakoukoliv jinou soutěž, je jisté, že se jen málokdy dokážou hudebníci vypnout k takovým výkonům, jakých jsou schopni právě během klání v rámci soutěže nebo orchestrálního konkurzu. U takto velkých mezinárodních soutěží je na umělce kladen obrovský tlak nacvičit současně mnoho obtížných skladeb a mít je všechny připravené na perfektní reprezentativní úrovni. Právě tyto chvíle jsou pro umělce největším hnacím motorem, tou nejsilnější motivací k hodinám dřiny, odpírání a cílevědomé kontinuální práci. Ta se dozajista zúročí v dalších letech – třeba právě u konkurzu na vysněnou pracovní pozici.

4. Soutěž Pražského jara v oboru fagot

Přestože tradice soutěže Pražského jara započala již roku 1947, fagotisté se svého historicky prvního ročníku dočkali až v roce 1953. Přednost v předchozích letech dostaly housle (1947, 1949), klavír (1948, 1951), violoncello (1950), smyčcové kvarteto (1950) a v roce 1952 se soutěž nekonala vůbec. Původní název soutěže byl Mezinárodní soutěž hry na dechové nástroje o cenu Antonína Rejchy, který se uplatňoval až do roku 1968. Pro ten rok se zvolil název Soutěž na dechové nástroje. Teprve od následujícího ročníku (1974) se začalo i pro soupeření dechových nástrojů užívat pojmenování Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro.

V letech 1953, 1959 a 1968 se soutěžilo ve všech nástrojích dechového kvinteta – tedy společně s příčnou flétnou, hobojem, klarinetem a lesním rohem. Když se roku 1974 přidaly k tomuto kvintetu další žesťové nástroje trubka a trombón, stal se tento ročník co do počtu oborů tím nejrozsáhlejším v historii soutěže. V přehledech jednotlivých ročníků si lze snadno povšimnout, že byla soutěžní komise nejspíš trochu v rozpacích, ke kterým nástrojům by bylo vlastně nejlépe přiřadit lesní roh, neboť zpočátku soutěžil po boku jak dřevěných nástrojů, tak i jeho žesťových kolegů, čímž se stal v rámci soutěže nejfrekventovanějším dechovým nástrojem. V letech 1977 a 1981 se však soutěž v oboru fagot konala již pouze ve společnosti dřevěných dechů a hornisté se od té doby na jednotlivých ročnících pravidelně potkávali s trombonisty a trumpetisty, čas od času obohaceni o ještě jeden další obor (housle, zpěv).

Rok 1986 musel být organizačně velmi náročný, poněvadž k dechovému kvartetu pořadatelé zařadili ještě navíc velmi početné obory „ženské hlasy“ a „mužské hlasy“. V letech 1991 a 1996 opět soutěžili jen fagotisté, flétnisté, klarinetisté a hobojisté. A to bylo zatím dosud naposledy, kdy probíhaly všechny tyto dechové nástroje souběžně. Od zlomového roku 1998 se totiž jednotlivé ročníky soutěže ustálily na počtu pouhých dvou oborů v rámci jednoho Pražského jara. Fagot se od té doby stal soutěžním partnerem klarinetům (rok 2002), flétnám (2009) a hobojům (2014). Další šanci zabojovat o svůj mezinárodní úspěch dostanou fagotisté v roce 2020, kdy společně s nimi budou usilovat o zapsání do hudebních dějin i klarinetisté. Možná právě v tomto 13. ročníku fagotové soutěže dosáhne na první příčku konečně nějaká žena. Zatím největšími ženskými úspěchy mezi fagotisty totiž byla pouze druhá

příčka Britky Catherine Maguireové (1996) a třetí místa Maďarky Julie Stanieszewské (1981) a Zeynep Köylüoglu z Turecka (2009).

V historii všech fagotových ročníků nebyla dvakrát udělena žádná první cena. Byl to rok 1959, kdy však soutěžní porota rozdala hned neuvěřitelných pět druhých cen mezi fagotisty Miloslava Maisera a Františka Svobodu z Československa, fagotisty ze Sovětského svazu Vladimíra Vlasenka a Sergeje Krasavina a Arie van Lysebetha z Belgie. Třetí cena nebyla udělena. Tím druhým ročníkem, kdy se soutěžící nedočkali nejvyšší příčky, byl rok 1996, kdy byla udělena dvě druhá místa (fagotista Selim Aykal z Turecka a britská fagotistka Catherine Maguire) a jedna třetí cena „zůstala doma“ v rámci Československa v rukou Ondřeje Roskovce.

Soutěž v oboru fagot se dodnes koná společně pro fagoty s německým i francouzským systémem, stejně jako je tomu i v hobojích (francouzský versus vídeňský hoboj), klarinetech (německý a francouzský systém) nebo u lesního rohu (francouzský a vídeňský typ). Záleží čistě na profesionalitě všech porotců dokázat se povznést nad rámec zvukových odlišností, které s sebou tyto nástroje přinášejí, a hodnotit důležitější aspekty, jakými jsou třeba technická přesnost, virtuosita a podobně.

4.1. Fagotové ročníky v detailech

Následující strany nabízí možnost dozvědět se veškeré podrobné informace o uplynulých ročnících fagotové soutěže.

4.1.1. Rok 1953

Historicky první soutěž Pražského jara zahrnující obor fagot se konala ještě navíc v disciplínách flétna, hoboj, klarinet a lesní roh. Tehdy se ještě jmenovala Mezinárodní soutěž hry na dechové nástroje o cenu Antonína Rejchy a povolovala účast hudebníkům ve věkovém rozmezí 18 až 32 let. Soutěžilo se o první cenu ve výši 20.000 Kčs, za druhou příčku hudebníci obdrželi 10.000 Kčs a pro třetí místo bylo vyčleněno 5.000 Kč. V rámci soutěže probíhala i výstava dechových nástrojů přímo v Domě umělců (v Rudolfinu).

Na československé kandidáty čekalo ve dnech 7. - 20. května ještě povinné předsoutěžní přípravné soustředění v Karlových Varech, které zakončovala anonymní výběrová soutěž před československou porotou. Výsledek této soutěže

rozhodoval o definitivním přijetí přihlášek československých účastníků. Předsedou soutěžní komise byl jmenován profesor Karel Pravoslav Sádlo. Do řad porotců zasedli pro výběr flétnistů profesoři Josef Bok a Rudolf Hertl, Adolf Kubát a František Suchý za hoboisty, Vladimír Říha a Oldřich Pergl jako zástupci klarinetistů, dále hornisté Emanuel Kaucký a Josef Kohout a za skupinu fagotů profesoři Karel Pivoňka s Karlem Bidlem. Tato porota vybrala do hlavní soutěže po šesti hráčích v hornách i ve flétnách, 5 klarinetistů, pouhé 3 hoboisty a 4 fagotisty – Jiřího Formáčka, Rudolfa Komorouse, Jaroslava Řezáče a Jana Šebka.

V hlavní fagotové soutěži, která probíhala ve dnech 25. – 30. května, se v tomto prvním ročníku utkalo pouhých 10 soutěžících – 4 Čechoslováci, 2 Rusové a pak po jednom z Maďarska, Německa, Polska a Belgie.

V úvodním anonymním kole se museli fagotisté zhostit prvních dvou vět Mozartova fagotového koncertu B dur (bez kadencí) a taktéž prvních dvou vět Koncertu C dur Jana E. Antonína Koželuha.

Do druhého kola vybrala porota šest soutěžících. Povinně v něm zazněly první dvě věty fagotového koncertu F dur Carla Marii von Webera, třetí věta Koželuhova koncertu C dur a libovolná skladba světového repertoáru (či její části) v časovém rozsahu deseti minut. Do finálového kola postupovali pouze fagotisté, kteří byli porotou po jejich výkonech v prvních dvou kolech navrženi na první a druhou cenu. Třetí cenu tedy soutěžní komise udílela těm nejlepším nepostupujícím fagotistům.

Finále, jako je tomu dodnes, obnášelo koncertní vystoupení s orchestrem. V roce 1953 se mohli finalisté těšit vskutku mistrného doprovodu, neboť ho obstaral Symfonický orchestr hlavního města Prahy a taktovky se nechopil nikdo menší, než jeho tehdejší šéfdirigent Václav Smetáček. Tehdy si mohli fagotisté zvolit jeden z koncertů od Webera, Mozarta, Koželuha nebo Pauera. Soutěžící si dokonce mohli vybrat i jakoukoliv jinou skladbu s doprovodem orchestru, museli si však pro ni sami obstarat veškerý notový materiál. Ať už hráči volili jakkoliv, museli hrát každopádně z paměti.

Třetí kolo mělo podobu vystoupení na *Koncertu vítězů*. Vzhledem k tomu, že tou dobou nebyli žádní vítězové ještě vyhlášeni, je tento název trochu zarážející. Finále se konalo pro všechny obory společně, a tak bylo z důvodu mnoha sólistů třeba dvou *Koncertů vítězů* zařazených do programu Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. Hudebníci z různých oborů byli náhodně zkombinováni, takže si lze

představit, jak bylo asi těžké jejich výkony objektivně hodnotit. Tato zvláštnost se vyskytla pouze v tomto prvním ročníku. Od roku 1959 už probíhala klasicky finálová kola a teprve po nich celou soutěž uzavíraly Koncerty laureátů.

Dva Koncerty vítězů se konaly, stejně jako první dvě kola, ve Velkém sále Domu umělců, a to od 20 hodin ve dnech 1. a 2. července. Na prvním koncertu přednesl Jaroslav Řezáč první dvě věty Weberova fagotového koncertu F dur. Následujícího dne o první místo bojovali Sověti Abadžan Ašot Aramovič (2 věty z Koželuhova koncertu C dur) a Lev Izrajilevič Pečjorskij (hrál taktéž části Weberova koncertu F dur).

Celou soutěž zakončovalo slavnostní vyhlášení vítězů a předávání cen v pátek 3. července ve 20 hodin ve Smetanově síni před závěrečným koncertem festivalu v podání Symfonického orchestru Českého rozhlasu, na němž byla tradičně provedena IX. symfonie L. van Beethovena. Vítězi v oboru fagot se stali sovětští fagotisté Lev Izrajilevič Pečjorskij a Abadžan Ašot Aramovič, druhé místo obsadil Jaroslav Řezáč a třetí ceny si odnesli Maďar István Fehér a Čechoslováci Jiří Formáček s Rudolfem Komorousem. Byla udělena i dvě čestná uznání, a sice Kazimierzovi Piwkowskimu z Polska a Herbertovi Heilmannovi z NDR.

4.1.2. Rok 1959

Také v roce 1959 předcházelo Mezinárodní soutěži hry na dechové nástroje o cenu Antonína Rejchy československé předkolo, které se pro fagotisty konalo ve dnech 20. - 22. února. Hlavní soutěž pak probíhala ve dnech 2. - 16. května, kde se opět potkaly všechny nástroje dechového kvinteta současně. V organizaci soutěže se oproti prvnímu ročníku vyskytl rozdíl. Byl totiž pozměněn věkový limit účastníků. Horní věková hranice byla snížena z původních 32 na 30 let a spodní hranice se zrušila nadobro. Tyto podmínky zůstaly v nezměněné podobě zachovány dodnes. Vývoj zaznamenala také finanční odměna, ovšem poněkud opačný, než bychom čekali. Výše udělovaných cen se rapidně snížila z původních 20.000 Kčs za první místo na 5.000 Kčs. Druhá cena pak obnášela 3.000 Kčs a třetí místo pouhých 2.000 Kčs. Jednou z odlišností od podoby soutěže, jak ji známe dnes, bylo losování nového pořadí před každým kolem.

V porotě soutěže zasedali pánové František Stupka (čestný předseda), Karel Pravoslav Sádlo (předseda), Michail Nikolajevič Bujanovskij, SSSR (místopředseda),

Henri Gagnebin, Švýcarsko (místopředseda), Josef Bok, František Suchý a Karel Pivoňka (Československo), Atanas Grdev (Bulharsko), Rudolph Hanzl (Rakousko), Zoltán Jeney (Maďarsko), Ewald Koch (NDR), Ludwik Kurkiewicz (Polsko), Pierre Rampal (Francie) a Oskar Rothensteiner (NDR). Oficiální klavírní doprovod obstarávali Jiří Hubička a Jiřina Hofmanová.

Do fagotové soutěže se v tomto roce přihlásilo 39 soutěžících. V anonymním prvním kole, které proběhlo dne 3. května ve Velkém sále Domu umělců, byly povinnými skladbami Mildeho Concertino f moll číslo 2 a výběr vět z Mozartova fagotového koncertu B dur (jeho 2. a 3. věta).

Do druhého kola (8. května, Velký sál Domu umělců) postoupilo 12 kandidátů, včetně britského fagotisty Williama Waterhouse, který se prvního kola nemohl zúčastnit kvůli chybně vytištěné anglické verzi prospektů. V tomto kole se hrála Saint-Saënsova Sonáta, třetí věta z Pauerova koncertu a jakákoliv skladba dle vlastního uvážení nepřesahující deset minut.

Do finále (12. května) se dostali František Svoboda a Miloslav Masier za Československo, Vladimír Vlasenko a Sergej Krasavin ze Sovětského svazu a Belgičan Arie van Lysebeth. Místo povinné skladby byl pro soutěžící připraven pouze výpis skladeb, pro které měla organizace soutěže k dispozici notový materiál. Hráči si však mohli také zvolit naprosto libovolný fagotový koncert, jen si k němu museli přivést vlastní noty. Program nesměl přesáhnout duraci 20 minut, a tak byli soutěžící vyzváni, aby si sami provedli v notách škrty – především pak v predehrách a mezihrách. Pro celou soutěž platilo jedno přísné pravidlo – žádné skladby se nesměly v soutěži opakovat. Výjimkou byly třívěté skladby, které se v některých kolech nepoužily celé. Pak bylo samozřejmě možné zbývající části uplatnit.

V roce 1959 nebylo uděleno žádné první místo, a tak si všech pět finalistů odneslo druhé ceny (František Svoboda, Miloslav Masier, Vladimír Vlasenko, Sergej Krasavin a Arie van Lysebeth). Také třetí cena nebyla toho roku udělena. Porota rozdala dvě čestná uznání prvního stupně Jiřímu Formáčkovi z Československa a Williamovi Waterhousevi z Velké Británie. Dále vyhodnotila čtyři kandidáty na čestné uznání, a sice Gheorghe Kovacse z Rumunska, Andráse Nagyho z Maďarska, Poláka Kazimierze Siudmaka a Čechoslováka Ludvíka Bozenicara.

Dva Koncerty laureátů v prostorách dnešní Dvořákovy síně Rudolfiny za doprovodu Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK řídil ve dnech 15. a 16. května dirigent Václav Smetáček.

4.1.3. Rok 1968

Roku 1968 se Soutěž ve hře na dechové nástroje konala v Domě umělců ve dnech 10. – 13. května. V komisi se setkali předseda František Suchý – Československo, Evelyn Barbirolli – Velká Británie, Vladislav Brunner – Československo, Ulysse Delécluse – Francie, Agostino Gabucci – Itálie, Benedikt Górecki – Polsko, Rudolf Leuzinger – Švýcarsko, Erich List – NDR, Ferenc Meizl – Maďarsko, Karel Pivoňka, Vladimír Říha, František Šolc a Oldřich Slavíček – Československo, Paul Staicu – Rumunsko, Roman Pavlovič Těrechin – SSSR a Nikolaj Tonev – Bulharsko.

Prvního anonymního kola fagotové soutěže, které probíhalo 10. května, se zúčastnilo 28 soutěžících z 12 zemí, z toho bylo 7 Čechoslováků. Čekaly na ně skladby Jana E. Antonína Koželuha (první věta jeho Koncertu C dur) a Sonáta C. Saint-Sëense (jen druhá a třetí věta).

Do druhého kola (12. května) postoupilo 10 fagotistů. Hrál se Koncert pro fagot a klavír Jiřího Pauera, skladba z barokního období podle vlastního výběru a skladba z české nebo světové tvorby 20. století taktéž dle vlastního výběru kandidáta.

Během třetího kola, které proběhlo 13. května, zazněl v pěti provedeních Fagotový koncert B dur W. A. Mozarta a dále koncert nebo libovolná koncertantní skladba dle vlastního výběru.

1. cenu získal Vladimír Bogorad (SSSR), dvě druhé ceny si dělili Lumír Vaněk a František Herman z Československa a třetí ceny putovaly do rukou Jiřího Šťavíčka (Československo) a Klause Schliessera (NDR). Čestná uznání 1. stupně byla udělena Maďaru László Harovi, Eugenu Schillovi z Rumunska, Kirilu Sokolovi z SSSR a Jiřímu Spěvákovi z Československa. Byla udělena i dvě čestná uznání – Dieteru Hänchenovi a Hermannu Krammerovi z NDR.

4.1.4. Rok 1974

Ve dnech 25. dubna až 15. května roku 1974 probíhala soutěž pro dechové nástroje poprvé pod titulem Mezinárodní hudební soutěž Pražského jara, a sice v sedmi oborech: flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, trubka a trombón. Soutěžilo se o ceny 10.000 Kčs, 7.000 Kčs a 4.000 Kčs. Mezinárodní porota zasedala ve složení: Předseda Milan Etlík (Československo), místopředsedové Louis Courtinat (Francie) a Ivan Pušečnikov (SSSR), Gábor Janota (Maďarsko), Ludwik Kurkiewicz (Polsko), Rudolf Leuzinger (Švýcarsko), Nikolaj Tonev (Bulharsko), Gerd Starke a Hans – Werner Wätzig z NDR a Rudolf Novák, Karel Pivoňka a Oldřich Slavíček z Československa. Hra z paměti nebyla podmínkou. Soutěžící ve všech kolech doprovázel pouze klavír. Oficiálními korepetitory byly Olga Petrová a Valérie Hrdinová.

V prvním anonymním kole zahrálo 32 fagotistů celkem tři skladby – zkrácený Koncert F dur Carla Marii von Webera, Divertimento Emila Hlobila a Záznamy pro sólový fagot č. 2 Karla Reinera.

Druhé kolo probíhalo ve dvou dnech 12. a 13. května. Postoupilo do něj 12 hudebníků, kteří museli povinně provést Koncert C dur Jana E. Antonína Koželuha, Slukovu Sonátu a jednu libovolnou skladbu dle výběru kandidáta.

Třetí kolo (14. května) vyžadovalo po sedmi finalistech (Jiří Seidl a Lumír Vaňk z Československa, Andris Arnicans a Nikolaj Guskov z SSSR, Luc Loubry z Belgie, Polák Robert Warykiewicz a Michael Weigel z NDR) interpretaci Mozartova Fagotového koncertu B dur a jednu libovolnou skladbu z tvorby 20. století. Ta se musela zkrátit tak, aby celé finálové vystoupení nepřesahovalo 30 minut. Soutěžící si vybrali skladby Jiřího Pauera, Alexandra Tansmana, Victora Brunse a Rogera Boutryho.

Koncert laureátů dechové soutěže se konal ve čtvrtek 16. května ve Dvořákově síni Domu umělců. Za doprovodu Východočeského komorního orchestru Pardubice s dirigentem Liborem Peškem vystoupilo 9 laureátů včetně fagotistů Lumíra Vaňka a Jiřího Seidla.

Dvě první ceny byly uděleny Lumíru Vaňkovi a Jiřímu Seidlovi společně s Cenou Rady národního výboru hlavního města Prahy pro nejlepšího českého účastníka finále soutěže a také si oba odnesli Cenu Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího

českého účastníka finále soutěže. O druhé místo se dělili Rusové Andris Arnicans s Nikolajem Guskovem. Rovněž třetí ceny byly uděleny dvěma finalistům – Němci Michealu Weigelovi a Luc Loubrymu z Belgie. Čestné uznání 1. stupně bylo uděleno Robertovi Warykiewiczovi z Polska. Dvě čestná uznání si odnesli Brit Gavin Alexander Mc Naughton a Němec Thomas Starke.

4.1.5. Rok 1977

V roce 1977 se soutěžní komise usnesla na tom, že se budou v rámci jednoho ročníku pořádat už jen dřevěné dechové nástroje, a to z důvodu neúnosného zvyšování počtu soutěžících. V oboru fagot se přihlásilo 31 kandidátů z 15 zemí včetně exotické Kuby a Íránu. Soutěž se konala ve dnech 7. - 13. května již tradičně v Domě umělců, avšak všechna kola tentokrát probíhala v jeho Malém sále. Předsedou poroty se stal Karel Pivoňka, kterého doplňovali František Čech, Miloslav Maiser a Miloš Jurkovič z Československa, Švýcar Rudolf Leuzinger, Nikolaus Delius z NSR, Polák Wiktor Osadzin, Eberhard Grünenthal z NDR, Rakušan Hans Reznicek, Imre Rudas z Maďarska, Bulhar Boris Stojanov a Roman Pavlovič Těrechin z SSSR. Klavírní doprovod zajistil Petr Adamec.

První kolo proběhlo ve dvou dnech 7. a 8. května. Fagotisté se na něm zhostili Weberova Koncertu F dur a Concertina českého skladatele Oldřicha Flosmana.

Do druhého kola bylo vybráno 13 postupujících. 10. května zahráli Koncert C dur Jana E. Antonína Koželuha, dále libovolnou závažnou skladbu s výjimkou soudobých děl a nakonec jednu skladbu z výběru: J. Z. Bartoš – Concertino op. 34, V. Felis – Sonáta, A. Hába – Suita op. 69, E. Hlobil – Divertimento, L. Kubík – Sdělení, O. Kvěch – Hudba pro soutěž, I. Sluka – Sonáta, Z. Šesták – Pět virtuosních invencí.

Třetího kola se 13. května zúčastnilo 8 finalistů: Svatopluk Čech a Miloš Wichterle z Československa, Andris Arnicans a Sergej Baženov za SSSR, Maďarka Zsolt Harsányi, Michael Lang a Rainer Luft z NDR a Veselin Atanasov z Bulharska. Hrál se Mozartův Koncert B dur a jeden libovolný koncert či závažná skladba koncertního charakteru. Soutěžící si vybrali díla autorů G. Jacoba, V. Brunse, J. Pauera, R. Boutryho a A. Vivaldiho.

Porota rozdělila následující ceny: první cenu udělila Svatopluku Čechovi společně s Cenou Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla. Druhé místo pak obsadil Andris Arnicans, který bral rovněž i Cenu

Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla 3. cena pak byla rozdělena mezi Miloše Wichterleho, Zsoltu Harsányi, Michaela Langa a Rainera Lufta. Čestné uznání 1. stupně získalo pět fagotistů: Sergej Baženov, Veselin Atanasov, Luboš Hucek, Polák Stanisław Durek a Kubánek Héctor Manresa. Posledním uděleným titulem bylo jedno čestné uznání pro Stephana Rüdigerera z NDR.

Koncert laureátů dechové soutěže se konal večer 16. května v sále Žofínu na Slovanském ostrově. Za doprovodu Pražského komorního orchestru pod vedením dirigenta Vladimíra Válka vystoupili 4 vítězové se stereotypním programem Mozartových nástrojových koncertů. Byli jimi flétnista Sergej Bubnov, klarinetista František Bláha, fagotista Svatopluk Čech a hobojsista Jan Adamus.

4.1.6. Rok 1981

Tohoto roku se opět soutěžilo v rámci dechového kvarteta flétna, hoboj, klarinet a fagot. Celkem bylo přihlášeno 301 kandidátů. Soutěže se zúčastnilo 37 fagotistů z 13 zemí, z nichž bylo 8 Čechoslováků. Soutěžilo se o první cenu 10.000 Kčs, druhou cenu 7.000 Kčs a třetí ve výši 4.000 Kčs. Předsedou poroty byl zvolen Karel Pivoňka. Dále pak soutěžní výkony bodovali Gheorghe Cuciureanu z Rumunska (byl zároveň místopředsedou), Rakušan Rudolf Klepac (taktéž místopředseda), Fritz Finsch z NDR, Francouz Pierre Lagrange, Miloslav Masier a František Svoboda z Československa, Polák Wiktor Osadzin a Švéd Hans Samuelsson. Náhradníkem byl Paul Collin z Belgie. Všechna kola probíhala ve Varhanním sále Domu umělců. Doprovázení se ujali klavíristé Jiří Hubička a Soňa Šrámková. V žádném kole nebyla podmínkou hra z paměti.

V prvním anonymním kole (4. a 5. května) se od soutěžících vyžadovaly sonáty od C. Saint-Saënsa a V. Felixe. Do druhého kola, které se konalo ve dvou dnech 7. a 8. května, postoupilo 12 fagotistů. V něm zazněla první věta s kadencí Fagotového koncertu C dur Jana E. Antonína Koželuha, Fagotový koncert e moll Antonia Vivaldiho a jedna z volitelných skladeb soudobých českých autorů: O. Jeřábek – Musica giocosa pro fagot a klavír, L. Kubík – Sdělení pro sólový fagot, V. Lídí – Variazioni giocosi pro fagot a klavír, Š. Lucký – Introdukce a capriccio pro fagot a klavír, J. Maštalíř – Variační fantazie pro fagot a klavír a Čtyři kusy pro fagot klavír od J. Tausingera.

Třetí kolo připadlo na 10. května. Zúčastnilo se ho 8 vybraných finalistů – Maďarky Julia Stanieszewska a Livia Vizsolyi, Němec Holger Straube, Polák Krysztóf Siudmak a Čechoslováci Vladimír Lejčko, Michael Verner, Luboš Hucek a Miloš Wichterle. Na programu byl Mozartův Fagotový koncert B dur a jeden další koncert nebo koncertantní skladba podle volby kandidáta. Tento rok nedoprovázel finalisty orchestr, ale pouze klavíristé.

První místo bylo uděleno Luboši Huckovi společně s Cenou Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla. Druhé místo obsadil Miloš Wichterle. Tři třetí ceny si rozdělili Holger Straube, Krysztóf Siudmak a Julia Stanieszewska. Dále byla udělena dvě čestná uznání prvního stupně – ta si odnesli Vladimír Lejčko a Livia Vizsolyi. Čestná uznání rozdala porota Japonce Akio Koyamě a Čechoslovákovi Michaelu Vernerovi, který si navíc odnesl Cenu Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže.

4.1.7. Rok 1986

Ve dnech 3. až 9. května probíhala v Domě umělců soutěž Pražského jara v šesti oborech. Flétnu, hoboj, klarinet a fagot doplnily ještě navíc ženské a mužské hlasy. Kategorie fagot se zúčastnilo 24 fagotistů 12 zemí, z toho 9 Čechů. Ceny byly ve výši 12.000 Kčs za první místo (v oboru zpěv opět mnohem vyšší částka – 25.000 Kčs), 8.000 Kčs za druhou příčku a 5.000 Kčs za cenu třetí. Porota se sešla ve složení: Petr Řezníček – Československo (předseda), Gheorghe Cuciureanu – Rumunsko (místopředseda), William Waterhouse – Velká Británie (místopředseda), Fritz Finsch – NDR, Pierre Lagrange – Francie, František Svoboda a Miloslav Masier – Československo, Bogdan Gadawski – Polsko a Michael Werba – Rakousko. První dvě kola probíhala ve Varhanním sále a finále ve Velkém sále Domu umělců. Hra z paměti nebyla u žádné skladby podmínkou. Oficiálními korepetitory byli Miluše Kvěchová a Jiří Hubička.

Pro úvodní, již poprvé veřejné, kolo soutěže (4. a 5. května) byly vybrány skladby Johanna Nepomuka Hummela a Zdeňka Šestáka (1. a 2. z Pěti virtuózních invencí pro sólový fagot).

Do druhého kola postoupilo 7 fagotistů. Ti se předvedli ve skladbách Carla Marii von Webera (Fagotový koncert F dur), v libovolném koncertu Antonína Vivaldiho a v jedné z volitelných skladeb soudobých československých autorů: P. Jeřábek –

Musica giocosa pro fagot a klavír, A. Košťál – Tři sestry – rapsodické variace pro fagot a klavír, Š. Lucký – Introdukce a capriccio pro fagot a klavír, P. Řezníček – Sonatina per fagotto e pianoforte a J. Teml – Teatro piccolo per fagotto e pianoforte. Celkově nesmělo druhé kolo přesahovat limit 45 minut.

Třetí kolo vyžadovalo od finalistů tradičně Fagotový koncert B dur W. A. Mozarta (za doprovodu orchestru) a jeden libovolný koncert či koncertantní skladbu dle výběru soutěžících (pouze s klavírem).

První místo si společně s Cenou Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla odnesl Ital Sergio Azzolini. Dvě druhé ceny putovaly do rukou Němce Alexandra Haseho a Čechoslováka Dušana Drápely (ten navíc získal Cenu Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže). Třetí ceny byly uděleny také dvě, a to Emilu Poláchovi z Československa a Thomasi Reinhardovi z NDR. Čestné uznání získala Japonka Hiroaki Mizuma.

Koncert laureátů proběhl ve Smetanově síni Obecního domu dne 13. května. Na jeho programu zazněly pouze Mozartovy nástrojové koncerty za doprovodu Komorního orchestru AMU pod taktovkou dirigenta Eduarda Fischera.

4.1.8. Rok 1991

Roku 1991 se soutěž Pražského jara konala v oborech flétna, hoboj, klarinet a fagot. Do soutěže se přihlásilo celkem 98 fagotistů, ze kterých porota vybrala 65 kandidátů přicházejících z 20 zemí, z nichž bylo 6 uchazečů z Československa. Soutěžní komise zasedala ve složení George Goslee z USA, Bohdan Malanowicz, Ján Martanovič a Jiří Seidl z Československa, Švýcar Janos Meszaros, Werner Seltmann z Německa a předseda poroty František Herman. Všechna kola tentokrát probíhala ve Sladkovského sále Obecního domu. Soutěžilo se o ceny v hodnotě 12.000 Kčs, 8.000 Kčs a 5.000 Kčs.

První kolo se konalo 4. a 5. května. Na programu byl Vivaldiho Koncert C dur, RV 472 a Koncert F dur Johanna Nepomuka Hummela. Do dalšího kola vybrali porotci 13 fagotistů.

Ve druhém kole zazněly 7. května skladby Jana E. Antonína Koželuha – Koncert C dur, Zdeňka Šestáka – Pět virtuózních invencí pro sólový fagot a jedna skladba v maximální délce 12 minut dle výběru kandidáta.

Dne 9. května proběhlo finále, do kterého se probojovali Čechoslováci Jaroslav Kubita a Petr Legát, Ital Marco Postinghel a Frank Forst z Německa. Jako povinné skladby byly požadovány koncerty W. A. Mozarta a C. M. von Webera.

První cenu získal Jaroslav Kubita. Tomu zároveň náležela i další ocenění – Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla a Cena hlavního města Prahy pro nejúspěšnějšího kandidáta z Československa. O druhé místo se dělili Petr Legát a Marco Postinghel. Třetí místo si odnesl fagotista Frank Forst. Porota se rozhodla udělit dvě čestná uznání, a sice Britce Sarah Price a Ondřeji Roskovcovi z Československa.

43. ročník Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro končil 13. května slavnostním Koncertem vítězů, který se konal od 20 hodin v Anežském klášteře.

4.1.9. Rok 1996

48. ročník soutěže Pražské jaro probíhal v oborech flétna, hoboj, klarinet a fagot. V oboru fagot se přihlásilo 95 uchazečů z 20 zemí. Za Českou republiku přišlo bojovat 11 fagotistů. Ti všichni museli vůbec poprvé absolvovat výběrové předkolo a nahrát na audio-kazetu dvě skladby: Sarabande et cortège od francouzského skladatele Henriho Dutilleuxe a první větu Koncertu B dur W. A. Mozarta (bez kadence). V oborové komisi zasedali profesori František Herman (místopředseda) a Jiří Seidl, Brit Graham Melville-Mason, Günter Piesk z Německa, Rakušan Milan Turković a Henk de Wit z Nizozemí, v čele s předsedou Janosem Meszarosem ze Švýcarska. O klavírní doprovod se staraly klavíristky Dana Drápelová a Jana Nácovská společně s Jaroslavem Šarounem. S hlavními cenami obdrželi laureáti následující obnosy: I. cena 120.000 Kč, II. cena 70.000 Kč a III. cena 40.000 Kč.

V prvním kole, které se tentokrát konalo ve dnech 4. a 5. května v Pálffyho paláci na Malé straně, se na programu opakovala Dutilleuxova Sarabande et cortège, kterou doplňoval Koncert C dur Jana E. Antonína Koželuha, jenž musel být přednesen z paměti.

Do druhého kola prošlo celkem 13 fagotistů. Na ně pak čekal celý Mozartův Koncert B dur (povinně zahrán z paměti), libovolná barokní skladba v celkové délce do 12 minut a na závěr soudobá česká skladba napsaná pro MHS PJ 1996. Tou bylo Sóló pro pana Dulciana ze skladatelské dílny Ivana Kurze.

Ve třetím kole se v prostorách Sálu Bohuslava Martinů Hudební fakulty Akademie múzických umění utkali 4 finalisté - Selim Aykal z Turecka, Britka Catherine Maguire a Češi Pavel Langpaul s Ondřejem Roskovcem. Tito fagotisté 9. května za doprovodu Pražské komorní filharmonie pod taktovkou Tomáše Hanuse přednesli Andante e Rondo ungarese skladatele Carla Marii von Webera a Hummelův Velký koncert F dur. Ten byl pro soutěžící povinně z paměti.

Slavnostní předávání cen proběhlo v 11 hodin 10. května tradičně na Staroměstské radnici. První cena v tomto roce nebyla udělena. O druhé místo se dělili dva finalisté Selim Aykal a Catherine Maguire. Oba zároveň získali Cenu Nadace Pražského jara pro nejúspěšnějšího laureáta. Třetí cenu společně s Cenou hlavního města Prahy pro nejúspěšnějšího kandidáta z České republiky obdržel Ondřej Roskovec. Dále pak komise udělila pět čestných uznání fagotistům Danielovi Hrindovi, Radkovi Olivovi a Pavlovi Langpaulovi z České republiky, Otisi Klöberovi z Německa a Ludovicovi Tissusovi z Francie. Pavel Langpaul zároveň získal Cenu Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

Dne 13. května v 17 hodin celou soutěž uzavíral Koncert laureátů v kostele sv. Šimona a Judy.

4.1.10. Rok 2002

V roce 2002 se fagot setkal s klarinetem. Soutěž proběhla ve dnech 7.5. - 15.5. 2002 v Sále Martinů na HAMU (první dvě kola) a již tradičně ve Dvořákově síni Rudolfiny (finále). Soutěžilo se o první cenu v hodnotě 200.000 Kč, druhou cenu ve výši 100.000 Kč a za třetí místo bylo vyplaceno 50.000 Kč. Pro poslech soutěžních nahrávek byla stanovena tato komise: František Herman, Jiří Seidl, Lumír Vaněk a Jaroslav Kubita, pod dohledem předsedy soutěžní komise Jiřího Hlaváče. Během hlavní soutěže fungovala porota ve složení Švýcar Janos Meszaros (předseda), Francouz Gilbert Audin, Roger Birnstigl z Velké Británie, Švéd Anders Engström, Valery Popov z Ruska a Češi František Herman (místopředseda) s Lumírem Vaňkem. Soutěžícím se věnovali korepetitoři Jana Nácovská a Jaroslav Šaroun.

Nahrávky zaslalo celkem 81 kandidátů z 24 zemí, z toho 13 Čechů. Byla požadována první věta bez kadence Mozartova fagotového koncertu B dur a invence č. 1 a 4 z díla Pět virtuosních invencí pro sólový fagot skladatele Zdeňka Šestáka. Do

prvního kola vybrala soutěžní komise 59 kandidátů z 19 zemí, mezi nimiž bylo i 9 českých soutěžících.

V úvodním kole se fagotisté potýkali s Koncertem a moll číslo 7, RV 497 italského skladatele Antonia Vivaldiho a s vybranými třemi částmi (invence č. 1, 2, 4) z díla Pět virtuosních invencí pro sólový fagot Zdeňka Šestáka.

Do dalšího kola bylo vybráno 12 hráčů včetně 5 Čechů. Návštěvníci soutěže se mohli těšit na Grand Concerto F dur Johanna Nepomuka Hummela (ovšem ve zkrácené verzi), dále na Concertino českého autora Jaroslava Pelikána (skladba napsaná pro MHS PJ 2002) a jednu z následujících skladeb: Camille Saint-Saëns – Sonáta, Eugène Bozza – Recitativ, Sicilienne et Rondo, Marcel Bitsch – Concertino pour Basson et Piano a Zdeněk Lukáš – Rondo pro fagot a klavír.

Do posledního kola postoupili Češi Tomáš Františ a Václav Vonášek společně s Barbarou Kehrig a Mathiasem Ráczem z Německa. Koncerty W. A. Mozarta (musel být hrán z paměti) a Andrého Joliveta hráli finalisté s orchestrálním doprovodem Komorní filharmonie Pardubice pod taktovkou Jaroslava Krčka.

Vítězem se stal Mathias Rácz. Druhá příčka byla udělena Václavu Vonáškovvi. Ten si s ní zároveň odnesl i Cenu Gustava Mahlera nejmladšímu finalistovi celé soutěže, Cenu Nadace Český hudební fond za nejlepší interpretaci českého soudobého díla a Cenu Nadace Život umělce pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže. Třetí místo obsadil Tomáš Františ. Dále byla udělena dvě čestná uznání – Barbaře Kehrig z Německa a Lyndonu Wattsovi z Austrálie

4.1.11. Rok 2009

Jedenáctý ročník fagotové soutěže se konal ve dnech 7. – 15. května roku 2009 společně s oborem flétna. Soutěžilo se o částku 200.000,- Kč. Do řad porotců zasedli profesor František Herman, který byl zároveň jejím předsedou, potom Alexander Meyrick z Velké Británie, Nor Dag Jensen, Gabor Meszaros ze Švýcarska, Holanďan Brian Pollard, Rakušan Štěpán Turnovský a Lumír Vaněk. Oficiální klavírní doprovod zajišťovali Martin Levický a Miloslava Machová

V prvním kole, které probíhalo v Národním domě na Vinohradech ve dnech 9. a 10. května, se utkalo 54 kandidátů z 19 zemí, z nichž bylo 12 Čechů. Soutěžící si museli

připravit výběr ze Suity č. 3 C dur, BWV 1009 Johana Sebastiana Bacha a Sarabande et Cortège francouzského skladatele Henriho Dutilleuxe.

Do druhého kola postoupilo 12 hráčů, z toho 3 Češi. Soutěžící přednesli 12. května skladbu Juraje Filase – Notturmo pro fagot a klavír (skladba napsaná pro MHS PJ 2009), Sonátu pro fagot a klavír Camilla Saint-Saëns, op. 168 a jednu z výběru skladeb: Karlheinz Stockhausen – In Freundschaft, E. V. Denisov – Sonáta pro sólový fagot, Isang Yun – Monolog a Concertino Marcela Bitsche.

Do třetího kola prošli 4 finalisté: Zeynep Köylüoglu (Turecko), Václav Vonášek (Česká republika), Orsolya Juhasz (Maďarsko) a Philipp Zeller (Německo). Dne 14. května se v Rudolfinu za doprovodu Pražského komorního orchestru pod vedením dirigenta Ondřeje Vrabce museli popasovat s nesnadnými koncerty Johanna Nepomuka Hummela a Jeana Francaixe.

Zvítězil Čech Václav Vonášek. Druhé místo pak obsadil Philipp Zeller a třetí cena patřila fagotistce Zeynep Köylüoglu, která zároveň obdržela Cenu Nadace Český hudební fond za nejlepší provedení skladby napsané pro MHS PJ. Čestná uznání byla udělena Orsolyi Juhasz z Maďarska a Romanovi Reznikovi z Ukrajiny. Fagotista Ondřej Šindelář si vysloužil Cenu Olega Podgorného pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže.

4.1.12. Rok 2014

Zatím poslední ročník fagotu proběhl společně s hobojem ve dnech 8. až 15. května v roce 2014. První cena zůstala nezměněna ve výši 200.000 Kč. Přihlásilo se rekordních 111 soutěžících z 22 zemí. Jedenáct z nich byli Češi. Oborová soutěžní komise hodnotila v tomto složení: předseda František Herman, místopředseda Dag Jensen z Norska, dále pak Carlo Colombo z Itálie, Albrecht Holder z Německa, Gabor Meszaros ze Švýcarska, Rakušan Štěpán Turnovský a Jaroslav Kubita. O klavírní doprovod se postaraly dámy Jana Goliášová a Miloslava Machová.

Do prvního kola se skrze nahrávky dostalo 62 soutěžících z 19 zemí, z toho 6 Čechů. Ve dnech 9. – 10. května na ně čekala druhá a třetí věta (s libovolnou kadencí) z Koncertu C dur Jana E. Antonína Koželuha a Concertino Marcela Bitsche.

Do druhého kola (12. května) se probojovalo 12 fagotistů včetně 3 Čechů. Museli si připravit Weberův fagotový koncert F dur, Sonátu Camilla Sint-Saënsa a Commedii Jiřího Těmle, která byla skladbou napsanou pro MHS PJ 2014.

Finále (14. května) se zúčastnili Jan Hudeček a Michaela Špačková z České republiky, Itál Raffaele Giannotti a Mathis Kaspar Stier z Německa. Na finálovém večeru zazněla, v podání soutěžících s doprovodem Komorní filharmonie Pardubice a pod taktovkou Marka Ivanoviče, díla Johanna Nepomuka Hummela (Grand concerto pro fagot a orchestr F dur) a Antonína Rejchy (Variace pro fagot a smyčce).

Suverénním vítězem se stal Jan Hudeček. Kromě první ceny obdržel ještě další 3 ocenění, a sice Cenu Nadace Gideona Kleina pro nejúspěšnějšího českého účastníka celé soutěže, Cenu společnosti Mercedes-Benz pro nejúspěšnějšího českého účastníka celé soutěže a Cenu Nadace Český hudební fond za nejlepší provedení skladby napsané pro MHS PJ. Druhý skončil Raffaele Giannotti a třetí cenu získal Mathis Kaspar Stier. Všichni laureáti navíc obdrželi Cenu Janose Meszarose pro všechny laureáty. Michaela Špačková bylo společně s Rakušanem Jakobem Friedlem a Švédem Sebastianem Stevenssonem uděleno čestné uznání a navíc získala Cenu Olega Podgorného pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže.

4.2. Nejvýznamnější předsedové poroty v oboru fagot

Velmi ráda bych věnovala následující podkapitolu dvěma fagotistům, kteří se rozhodně řadí mezi nejvýraznější osobnosti české fagotové školy a patří jim prvenství v počtu účastí v rámci poroty soutěže Pražského jara. Jsou jimi profesori Karel Pivoňka a František Herman. Profesor Karel Pivoňka stál u samotného zrodu této soutěže. Do řad komise zasedl celkem sedmkrát, z toho byl dvakrát jejím předsedou. Profesor František Herman, jehož žák, udílel body soutěžícím již v pěti ročnících Pražského jara, z toho se stal třikrát předsedou poroty.

4.2.1. Karel Pivoňka

Professor Pivoňka se narodil 16. května roku 1907 v Kouřimi. Byl velmi talentovaným českým fagotistou, který absolvoval Pražskou konzervatoř pod vedením Josefa Fügry a Františka Dolejša. Již ve dvaceti letech vyhrál konkurz na místo prvního fagotisty v Národním divadle v Záhřebu a později (roku 1928) získal tutéž pozici v

Národním divadle v Praze, kde působil téměř dvacet let. Od roku 1939 vyučoval na konzervatoři v Praze a později se roku 1946 stal navíc ještě profesorem na čerstvě vzniklé Hudební fakultě Akademie múzických umění v Praze. Během vedení fagotové třídy na HAMU se mu podařilo vychovat mnoho špičkových fagotistů. Do řad jeho nejvýznamnějších žáků lze bezpochyby zařadit Rudolfa Komorouse, Miroslava Masiera, Jaroslava Řezáče, Jiřího Formáčka, Jiřího Seidla, Františka Hermana, Janose Meszárose nebo Lumíra Vaňka. Své pedagogické zkušenosti a vize vložil do napsání několika fagotových škol, v čemž zúročil svá studia kompozice u profesorů Šína, Jiráka a Kříčky. Pro své žáky vytvořil Školu hry na fagot, Malé etudy, Vývojové etudy, Variace v moll stupnicích, Rytmické studie a Virtuovní etudy. Mimo soutěže Pražského jara pravidelně zasedal také v porotě na soutěži v Ženevě. Dále spolupracoval s Václavem Talichem v Českém komorním orchestru. Navíc se ještě věnoval komorní hře v různých souborech. Byl jedním ze zakladatelů Komorního sdružení profesorů pražské konzervatoře, se kterým pořádali různá turné po Evropě. Profesor Karel Pivoňka zemřel ve věku nedožitých osmdesáti let v roce 1986.^{6,7}

4.2.2. František Herman

Profesor František Herman se narodil 10. dubna roku 1942 v Náchodě. Se studiem hudby začal v rámci hodin klavíru na základní umělecké škole v Hradci Králové. Po vzoru svého tatínka, který byl amatérským hobojistou a klarinetistou, se dal později na dráhu hobojisty. V roce 1958 se zúčastnil přijímacích zkoušek studiu hoboje na Pražskou konzervatoř. Po neúspěchu u přijímacích zkoušek mu bylo však profesorem Karlem Pivoňkou nabídnuto studium fagotu. Jako fagotista sklízel úspěchy na tuzemských soutěžích konzervatoří a věnoval se hře v amatérských, později profesionálních souborech. Po absolvování konzervatoře musel nastoupit do základní vojenské služby v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého. Po

⁶ Propilková, Denisa. Karel Pivoňka a fagotová třída HAMU od jejího počátku do současnosti. (Diplomová práce) Praha: Akademie múzických umění v Praze (Hudební a tančení fakulta), 2014

⁷ Koželuh: Koncert pro fagot a orchestr / Fils: Koncert pro flétnu a orchestr. *Supraphonline.cz* [online]. [vid. 2018-06-05]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/88866-kozeluh-koncert-pro-fagot-a-orchestr-fils-koncert-pro-fletnu>

skončení služby v roce 1965 využil příležitosti nastoupit do nově vzniklého Pražského komorního orchestru. Téhož roku získal druhou cenu na Mezinárodní soutěži v Budapešti. Již po dvou letech vyhrál konkurz do České filharmonie, kde od 1. května roku 1967 nastoupil na pozici 2. fagotisty, později od roku 1986 již jako první fagotista a roku 2002 se stal navíc vedoucím fagotové skupiny. Na tomto postu působil až do odchodu do penze v roce 2006. Pravidelně vystupoval v mezinárodním komorním orchestru Solistes Européens Luxembourg. Ve své kariéře se mimo hraní v orchestru hojně věnoval sólové a komorní hudbě. V pozici sólisty vystoupil například s Českou filharmonií, Českým komorním orchestrem, s Komorní filharmonií Pardubice či s Karlovarským symfonickým orchestrem a dalšími. Na desky LP a CD nahrál s předními českými orchestry mnoho repertoáru, včetně veškerých stěžejních děl fagotové literatury. Je spoluzakladatelem souboru Collegium musicus Pragense a byl členem komorního seskupení *Ars rediviva*. Vyučoval na mistrovských interpretačních kurzech v zahraničí a je pravidelně zván k zasedání do různých soutěžních komisí. Dále je autorem dvou svazků Orchesterálních studií pro fagot. V rámci pedagogického působení na pražské Akademii mu společně s jeho kolegou profesorem Jiřím Seidlem prošlo pod rukama mnoho talentovaných žáků, z nichž mnozí patří ke špičce současné fagotové scény. Roku 1995 byl jmenován profesorem.⁸

4.3. Fagotisté, kterým byla udělena 1. cena Pražského jara

Následují životopisy všech dosavadních vítězů fagotových ročníků soutěže Pražského jara. Jejich fotografie jsou uvedeny v přílohách na konci mé práce společně s kompletním přehledem veškerých ocenění v průběhu let.

4.3.1. Abadžan Ašot Aramovič

Abadžan Ašot Aramovič byl nesmírně talentovaný sovětský fagotista, který se narodil 22. dubna roku 1922 v Alexandropoli (město ležící na severozápadní hranici území dnešní Arménie, dnes nese svůj originální název Gjumri). V letech 1946 – 1948 studoval na konzervatoři v Jerevanu, roku 1952 absolvoval na moskevské

⁸ *Pražské jaro ...: ... mezinárodní hudební festival = ... International Music Festival*. Praha: Pražské jaro, 1946. ISBN 978-80-7383-136-3.

konzervatoři ve třídě profesora Ivana Osipoviče Kostlana. Již ve svých 23 letech se stal sólofagotistou Jerevanské opery v Arménii, kde působil tři sezóny do roku 1948, poté přestoupil do symfonického orchestru Moskevské regionální filharmonie (1948 – 1953). Během tohoto období Ašot vyhrál první cenu na Mezinárodním festivalu studentů a mládeže v Budapešti roku 1949. Hned dva roky na to si v roce 1951 odnesl první cenu z Festivalu mládeže a studentstva v Berlíně a konečně roku 1953 obsadil společně s dalším sovětským fagotistou Levem Pečjorskim první místo na Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro. Po pěti letech strávených v Moskevské filharmonii se přesunul na Ukrajinu, a to do Orchestru Kyjevské opery a baletu, kde působil v letech 1953 – 1957. Od roku 1955 byl učitelem na kyjevské konzervatoři. Zemřel v pouhých 35 letech 4. března roku 1957 v Kyjevu.⁹

4.3.2. Lev Izrajilevič Pečjorskij

Lev Izrajilevič Pečjorskij se narodil 1. dubna roku 1923 v Derbentu (město v Dagestánské republice Ruské federace). Byl vynikajícím ruským fagotistou a učitelem hudby. Vystudoval konzervatoř v Leningradě (dnešní Petrohrad), kde pod vedením profesorů Aleksandra Gordějeviče Vasiljeva a Dmitrije Fjodoroviče Jerjomina v roce 1949 absolvoval. V letech 1945 – 1995 působil v Symfonickém orchestru Leningradské filharmonie. Během tohoto období vyhrál společně s Ašotem Abadžanem první ročník fagotové soutěže v rámci Pražského jara. Od roku 1950 vyučoval na hudební škole při Leningradské konzervatoři. Roku 1973 byl oceněn titulem Ctěného umělce RSFSR (Ruské sovětské federativní socialistické republiky). Ten byl udělován prezidentem tak zvané Nejvyšší rady od roku 1931 v návaznosti na původně udílený titul Ctěný umělec republiky sahající do roku 1919. Touto hodností byli poctěni umělci, režiséři, skladatelé, instrumentalisté, artisté, tvůrčí osobnosti Ruska v oblasti filmu, hudby a jiných kulturních oblastech atd. Od 16. května 1992 se ve všech dokumentech užívá titulu Ctihodný umělec Ruské federace. Lev Pečjorskij zemřel v roce 2010 v Petrohradě.^{10,11}

⁹ Раздел энциклопедического словаря: Аа-Ай. *Gudi1991.ru* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: http://gudi1991.ru/index/spravochnik_a_1/0-221

¹⁰ Заслуженный артист РСФСР. *Ru.wikipedia.org* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Заслуженный_артист_РСФСР

4.3.3. *Vladimir Bogorad*

Ruský hudebník, fagotista a dirigent Vladimir Semjonovič Bogorad se narodil 23. ledna roku 1938 v Moskvě. Hru na fagot studoval na Hudební škole při Moskevské konzervatoři, kde roku 1956 ukončil svá studia a dále pokračoval již přímo na Moskevské státní konzervatoři P. I. Čajkovského ve třídě uznávaného fagotisty a pedagoga Romana Pavloviče Těrjochina, pod jehož vedením roku 1961 absolvoval. Poté se rozhodl navíc pro dirigování, a tak nastoupil na dirigentskou fakultu konzervatoře v Tbilisi ke gruzínskému profesorovi s řeckými kořeny Odissejovi Achillesovičovi Dimitriadimu, u kterého setrval až do absolutoria v roce 1977. Potom ještě zamířil na postgraduální studia v oboru operní a symfonické dirigování na moskevskou konzervatoř. V letech 1965 – 1983 byl sólofagotistou a vedoucím skupiny fagotů v orchestru moskevského Velkého divadla SSSR (známé jako Большо́й теа́тр - Bolšoj těatr). Souběžně v letech 1979 – 1983 působil v témže divadle i jako dirigent – stážista. Od roku 1983 dirigoval významný orchestr Moskevského státního baletu na ledě, Baletní divadlo klasické choreografie a další divadelní a orchestrální soubory. Pracoval s mnoha baletními seskupeními a ve tvůrčí spolupráci s Mikhailem Lavrovským byl autorem hudby k baletům Falešná opatrnost, Casanova atd. Dále byl hudebním ředitelem filmových baletů Prometheus, Choreografické miniatury a další. Učil na choreografické fakultě GITIS (Ruský institut divadelního umění – největší divadelní universita v Evropě) a dohlížel na studentský orchestr na moskevské konzervatoři. Přes všechny tyto další aktivity se stal ve hře na fagot vítězem Mezinárodní soutěže hudebních umělců (1963), Pražského jara (1965) a laureátem Mezinárodní hudební soutěže v Budapešti roku 1965. Jeho syn Alexej Bogorad šel v otcových šlépějích, neboť také působil ve Velkém divadle nejprve jako hráč, a později se v Rusku stal uznávaným dirigentem. Bogorad Vladimir Semjonovič zemřel v roce 2004. Velké divadlo letos pořádalo vzpomínkový koncert k jeho počtě u příležitosti 80 let od jeho narození.^{12,13,14}

¹¹ Печёрский, Лев Израилевич. *Ru.wikipedia.org* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Печерский,_Лев_Израилевич

¹² Алексей Богорад: «Особый интерес заключается в том, чтобы сделать весь спектакль — от первой репетиции и до премьеры». *Bolshoi.ru* [online]. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <https://www.bolshoi.ru/about/press/articles/orchestra/2421/>

4.3.4. Lumír Vaněk

Rodák z Horní Lhoty ve Slezsku (narozen 30. června roku 1944) se hře na fagot začal věnovat díky vlivu jeho strýců, kteří byli profesionálními hudebníky. Po ukončení základního vzdělání byl ve 14 letech přijat na Státní konzervatoř v Brně do třídy profesora Josefa Jakubce. Po třech letech přestoupil do Ostravy k profesoru Drahozalovi, kde v roce 1964 absolvoval. Následovala studia v Praze na HAMU pod vedením profesora Karla Pivoňky. Během studií se zúčastnil několika soutěží, jako například Soutěže uměleckých škol v Bratislavě, kde získal v roce 1961 druhou cenu, o rok později pak ve vyšší kategorii diplom. V roce 1967 získal diplom a medaili na Mezinárodní hudební soutěži v Ženevě. Získal první cenu soutěže dechových nástrojů v Chomutově. Jeho největšími soutěžními úspěchy pak jsou druhé (1968) a první místo (1974) na Pražském jaru. Mimo sólového hraní se však ve svém životě nejvíce věnuje orchestrální činnosti. Od roku 1966 působil v orchestru hlavního města Prahy FOK jako externista až do roku 1973, kdy se stal jeho členem a nastoupil na pozici prvního fagotisty. Po dvou letech navíc vstoupil do funkce vedoucího skupiny fagotů. Kvůli tomuto místu opustil své původní zaměstnání v orchestru Národního divadla v Praze, kde byl od roku 1971 členem. Lumír Vaněk je také spoluzakladatelem studiového Dvořákova komorního orchestru, který fungoval pod vedením Vladimíra Válka v sedmdesátých letech. Jeho členem byl společně s kolegy Karlem Bidlem či Jiřím Seidlem. V době svého působení v FOK hrál jako stálá výpomoc v Pražské komorní filharmonii a v orchestru Českého rozhlasu. Orchester FOK opustil v roce 2007. Od roku 2000 hraje se Sukovým komorním orchestrem, v Talichově komorním orchestru a v Českém národním symfonickém orchestru, kde dodnes působí jako první fagotista. Co se týče komorní hry, dvacet let působil v Pražském dechovém kvintetu společně s flétnistou Janem Herclem, hobojistou Jiřím Kaniakem, klarinetistou Jiřím Štenglem a hornistou Milošem Petrem. Po dobu deseti let se věnoval triu ve složení fagot, hoboj a klavír s Petrem Ebenem a Jiřím

¹³ Билеты на концерт «К 80-летию со дня рождения Владимира Богорада. Концерт артистов оркестра.... *Teatrbilet.ru* [online]. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <http://teatrbilet.ru/announce/k-80-letiyu-so-dnya-rozhdeniya-vladimira-bogorada-kontsert-artistov-orkestra-bolshogo-teatra-bolshoy-teatr>

¹⁴ *Раздел энциклопедического словаря: Бис-Бра. Gudi1991.ru* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: http://gudi1991.ru/index/ehnciklopedicheskij_biograficheskij_slovar_bis_bra/0-288

Kaniakem. Dále byl členem souboru Ars rediviva. V letech 2002 a 2009 byl zahrnut v porotě Pražského jara. Lumír Vaněk navíc píše poezii a pořádá autorská čtení, na nichž kombinuje předčítání svých básní s hrou drobných fagotových skladeb, které mu věnovali různí autoři.¹⁵

4.3.5. Jiří Seidl

Profesor Jiří Seidl se narodil 23. června roku 1946 do hudební rodiny. K výběru nástroje ho od malička inspiroval jeho tatínek, který byl fagotistou Moravské filharmonie v Olomouci. Hru na fagot studoval od roku 1961 na pražské konzervatoři. Po dokončení konzervatoře v roce 1966 nastoupil na Akademii múzických umění v Praze do třídy profesora Karla Pivoňky, na které v roce 1970 absolvoval. Téhož roku vyhrál národní soutěž dechových nástrojů v Chomutově, toto prvenství obhájil ještě o čtyři roky později. Jeho životní úspěch přišel již v pouhých devatenácti letech, kdy vyhrál konkurz do České filharmonie. Nejprve hrál na pozici druhého fagotu s povinností kontrafagotu. To se však již po roce změnilo, a tak byl od května roku 1967 prvním fagotistou s funkcí zástupce vedoucího skupiny Jiřího Formáčka. O sedm let později, když se Jiří Formáček přesunul na druhý fagot, se stal Jiří Seidl sólofagotistou a zároveň vedoucím skupiny. Tak tomu bylo až do roku 2001, kdy přijal pozvání hrát půl roku první fagot v Malajské filharmonii. Po návratu do Čech se přesunul na druhý fagot. V této funkci setrval ještě dvanáct let až do odchodu do penze. Během svého působení ve filharmonii byl navíc členem její umělecké rady. Profesor Jiří Seidl natočil na gramofonové desky a CD mnoho sólových i komorních skladeb. Dále spolupracoval s Dechovým kvintetem českých filharmoniků, se souborem Collegium musicum Pragense a s triem Opus tre. Rok po vítězství na Pražském jara v roce 1974 získal druhou cenu na Mezinárodní hudební soutěži ARD v Mnichově. Jako porotce se Pražského jara zúčastnil v letech 1991 a 1996. Také zasedal v mezinárodních soutěžních komisích například na International Double Reed Society v Grazu nebo v Ženevě. Od roku 1987 vyučuje společně s profesorem Františkem Hermanem na pražské HAMU, kde v jeho třídě vzešlo mnoho talentovaných fagotistů. Roku 2002 mu byl udělen profesorský titul.

¹⁵ Propilková, Denisa. Karel Pivoňka a fagotová třída HAMU od jejího počátku do současnosti.

(Diplomová práce) Praha: Akademie múzických umění v Praze (Hudební a tančení fakulta), 2014

4.3.6. Svatopluk Čech

Svatopluk Čech se narodil 20. června roku 1947 v Praze. Roku 1971 absolvoval konzervatoř v Praze u profesora Jaroslava Řezáče a o pět let později nastoupil na hudební fakultu pražské AMU do třídy profesora Karla Pivoňky. V letech 1973 až 1974 působil na pozici sólofagotisty symfonického orchestru v Bogotě. Během svého pobytu tam také učil na místní universitě. Po návratu do Čech se později stal prvním fagotistou Městského symfonického orchestru ve Františkových lázních. Od roku 1976 působil celých 41 let až do roku 2016 jako první fagotista Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK. V roce 1977 získal první cenu v Interpretační soutěži Československé republiky v Chomutově. Téhož roku vyhrál Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro, kde mu byla udělena také Cena Nadace Český hudební fond za nejlepší interpretaci českého soudobého díla. Po skončení soutěže mu byla poskytnuta příležitost nahrát společně s výherci dalších oborů Mozartovu Koncertantní symfonii. Byl vyhledávaným komorním hráčem. Stal se členem Českého dechového tria (natočil s ním CD), Českého dechového sexteta, souboru Baroque Jazz Quintet, Českého klavírního kvinteta a Rejchova dechového kvinteta. Dále pak nahrál společně s Lumírem Vaňkem a orchestrem Virtuosi di Praga Dvojkonzert pro dva fagoty Jana Křtitele Vaňhala. S tímto programem byli velmi úspěšní a jezdili ho provádět po celé Evropě.

4.3.7. Luboš Hucek

Fagotista Luboš Hucek se narodil 5. února roku 1957. Vystudoval plzeňskou konzervatoř ve třídě profesora Ladislava Šmídla a posléze hudební akademii v Praze pod vedením profesora Miloslava Masiera. Stal se celkem pětkrát laureátem národní soutěže v Chomutově (v letech 1977-1981), dále pak v roce 1980 laureátem mezinárodní soutěže v polských Włoszakowicích. O rok později vyhrál Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro, kde mu byla navíc udělena Cena Nadace českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla. Je společně s jeho fagotovým kolegou Jaroslavem Kubitou, hobojisty Ivanem a Liběnou Séquardtovými, hornisty Zdeňkem Divokým a Jiřím Havlíkem a klarinetisty Zdeňkem Tesařem a Petrem Sinkulem členem České dechové harmonie. Jedná se o dechové seskupení složené z hráčů České filharmonie a orchestru FOK. S dalším komorním souborem pojmenovaným Ars instrumentalis Pragensis zvítězil roku 1996 v rámci mezinárodní soutěže v japonské Ósace. Mimo sólového vystupování (Japonsko, Rusko,

Švýcarsko, Německo, Itálie...) a komorní hry se věnuje zejména orchestrální hře. Již během studií na vysoké škole hrál na postu prvního fagotisty v orchestru FISYO (Filmový symfonický orchestr, který se specializoval na nahrávání filmové hudby). Pak prošel orchestry Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, Národního divadla v Praze, kde působil od roku 1979 jako sólofagotista, až se od roku 1990 ustálil na pozici prvního fagotisty Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK.

Luboš Hucek byl v době průběhu soutěže v povinné základní vojenské službě a musel z ní být proto řádně omluven. Stejně tomu bylo i v případě předávání cen a vystupování v rámci koncertů poskytovaných laureátům. Tehdejší tajemník soutěže proto musel napsat oficiální žádost adresovanou přímo Velitelství Ústřední hudby ČSLA: *„Potvrzujeme, že s. Luboš Hucek získal ve 33. mezinárodní hudební soutěži Pražského jara, obor fagot, I. cenu, zlatou plaketu a titul laureáta. (...) S. Hucek je povinen převzít ceny osobně dne 12. května t. r. v 16 hodin v aule Karolína (...). S. Hucek je dále povinen vystoupit na koncertech laureátů 13. května v Litomyšli. Koncerty se konají v rámci 36. mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. Zkoušky: 11. a 12. května v Hradci Králové, 13. května v Praze a 13. května v Litomyšli. Žádáme o jeho uvolnění a o svolení, aby mohl na koncertech vystupovat ve společenském oděvu (frak).“¹⁶*

4.3.8. Sergio Azzolini

Sergio Azzolini se narodil roku 1967 v italském městě Bolzano. Právě tam se začal na místní konzervatoři Claudia Monteverdiho učit hře na fagot. Později pokračoval ve svých studiích v německém Hannoveru pod vedením slavného fagotisty Klause Thunemanna. Během této doby působil jako první fagotista Evropského studentského orchestru (the European Community Youth Orchestra). Získal mnoho mezinárodních ocenění na soutěžích v Anconě, na soutěži Carla Marii von Webera v polské Wroclawi, na mnichovské ARD, v Bělehradě, Martigny, Bonnu a také právě na Pražském jaru v roce 1986. Sergio brilantně ovládá nejen hru na moderní německý nástroj, ale také na barokní fagoty, které mimo jiné i sbírá. Již po mnoho let se totiž plně věnuje poučené interpretaci staré hudby. Založil soubor pod názvem *// Proteo*, je členem *Ensemble Baroque de Limoges* a *Parnassi Musici*. Dále pravidelně

¹⁶ Propilková, Denisa. Karel Pivoňka a fagotová třída HAMU od jejího počátku do současnosti. (Diplomová práce) Praha: Akademie múzických umění v Praze (Hudební a tančení fakulta), 2014

působí jako sólista seskupení *Sonatori de la Gioiosa Marca ensemble*, *L' Aura Soave di Cremona* a souboru *La Stravaganza Köln*. Nahrál mnoho CD, mimo jiné komplet Vivaldiho fagotových koncertů v podání barokního fagotu. V letech 2002 – 2007 byl uměleckým ředitelem Akademie komorní hudby v Postupimi. Sergio Azzolini je navíc velmi vyhledávaným pedagogem. S učením začal na Staatliche Hochschule für Musik ve Stuttgartu, nyní je od roku 1998 pedagogem hry na fagot a komorní hry na Hochschule für Musik ve švýcarské Basileji.^{17,18}

4.3.9. Jaroslav Kubita

Jaroslav Kubita se narodil 13. června roku 1966 v Olomouci. Vystudoval pražskou konzervatoř u profesora Jaroslava Řezáče a poté Hudební fakultu pražské AMU pod vedením profesorů Františka Hermana a Jiřího Seidla, kde roku 1991 absolvoval. Již v osmnácti letech se stal sólofagotistou orchestru Smetanova divadla v Praze. V průběhu studií byl navíc sólofagotistou Mezinárodní filharmonie mládeže, kterou vedl Jiří Bělohlávek a také působil v Gustav Mahler Jugendorchester pod taktovkou Claudia Abbada. V roce 1989 se stal sólofagotistou Symfonického orchestru Českého rozhlasu v Praze. Od roku 1996 je členem České filharmonie, kde nejdříve nastoupil jako druhý fagotista. Po několika letech se stal jejím sólofagotistou. Dále pravidelně učí na několika hudebních kurzech, od roku 2009 je odborným asistentem na Hudební fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně a je zván do soutěžních komisí na tuzemských i zahraničních soutěžích. Hojně vystupoval sólově s různými orchestry v Čechách i v zahraničí, a to i v rámci festivalu Pražské jaro v letech 1992 a 2004. Nahrál mnoho skladeb na CD, například fagotové koncerty českých skladatelů Vaňhala a Pichla (s Filharmonii Bohuslava Martinů Zlín), dále Šest Triových sonát Jana Dismase Zelenky s Pražským barokním souborem, Zelenkova Concerta a Capriccia a další. V roce 2008 uvedl v Rudolfinu světovou premiéru fagotového koncertu Hommage a Ruysdael skladatele Gillese Silvestriniho za doprovodu filharmonie Bohuslava Martinů Zlín pod vedením Jakuba Hruší. Jaroslav Kubita je držitelem prvních cen ze Soutěže českých konzervatoří v Teplicích (1984), Interpretačních soutěží Ministerstva kultury ČR v Chomutově v letech 1986 a

¹⁷ CV Sergio Azzolini. *Collegiummarianum.cz* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <http://www.collegiummarianum.cz/cv-sergio-azzolini>

¹⁸ Sergio Azzolini. *Tartinifestival.org* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <https://www.tartinifestival.org/sergio-azzolini>

1990, druhé ceny soutěže Carla Marii von Webera v Mnichově (1987), 2. cenu soutěže Mezinárodní společnosti dvouplátkových nástrojů (IRDS) v Manchesteru. Na soutěži v polských Włoszakowicích získal v roce 1988 první cenu a konečně se stal roku 1991 vítězem Mezinárodní soutěže Pražské jaro, kde mu byla navíc udělena Cena města Prahy a Cena Nadace Českého hudebního fondu. Kromě sólového a orchestrálního hraní se věnuje i komorní hře, a to v seskupení In modo camerale, v České dechové harmonii a v Pražském barokním souboru.^{19,20}

4.3.10. Mathias Rác

Matthias Racz začal svou hudební kariéru během studií na gymnáziu Carla Philippa Emanuela Bacha v Berlíně u profesora Fritze Finsche. Po maturitě a několika prvních cenách na soutěžích mladých hudebníků pokračoval ve studiích na Universitě hudby a divadla v Hannoveru pod vedením profesora Daga Jensena. Tam obdržel několik grantů, jako například stipendium Jürgen Ponto Foundation nebo Villa Musica. Na Mezinárodní hudební soutěži v Bayreuthu obdržel v roce 2000 třetí cenu mezi všemi dřevěnými dechovými nástroji. Roku 2002 získal první místo na Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro, v létě téhož roku vyhrál i soutěž ARD v Mnichově. Již ve svých patnácti letech vystupoval sólově s Cologeňským komorním orchestrem v rámci projektu Mladí umělci na pódiu Německé televize. Pravidelně vystupuje jako sólista s předními světovými orchestry (například Symfonický orchestr Bayerischen Rundfunks, Německý symfonický orchestr Berlín, Tonhalle Orchestra Zurich, Orchestra della Svizzera Italiana, Stuttgart Chamber Orchestra a Ensemble Resonanz). Často vystupuje na mezinárodních festivalech, a to jako sólista i člen komorních ansámbků. Nahrál mnoho CD včetně fagotových koncertů Mozarta, Hummela a Webera. Matthias každoročně pořádá mnoho master classů, je uměleckým ředitelem Mezinárodní soutěže Muri ve Švýcarsku a je profesorem na Universitě umění v Zurichu. Již v jednadvaceti letech byl prvním fagotistou Gürzenich Orchestra Cologne. Od roku 2003 zastává stejnou pozici v Zurich Tonhalle Orchestra

¹⁹ Česká dechová harmonie. *Koncerty.org* [online]. [vid. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://www.koncerty.org/2018/01/08/ceska-dechova-harmonie/>

²⁰ Jaroslav Kubita. *Ceskafilharmonie.cz* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.ceskafilharmonie.cz/o-nas/orchestr/clenove-orchestru/fagoty/jaroslav-kubita/>

a také v Lucerne Festival Orchestra. Navíc je Matthias Rác ambasadorem americké manufaktury fagotů značky Fox.²¹

4.3.11. Václav Vonášek

Václav Vonášek se narodil 6. června roku 1980. Pochází z Blatné na jihu Čech. Fagot studoval nejprve na konzervatoři v Plzni ve třídě Ladislava Šmídla, později u Matouše Křiváčka a poté na pražské HAMU pod vedením profesorů Františka Hermana a Jiřího Seidla. Po dosažení magisterského titulu a obdržení Ceny ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za vynikající studijní výsledky v roce 2005 ještě nastoupil na doktorandská studia, která roku 2011 úspěšně dokončil. Vítězství v soutěži Talent roku v roce 2002 mu získalo roční stipendium na Royal College of Music v Londýně. Téhož roku vybojoval druhou cenu společně s Cenou Českého hudebního fondu za nejlepší provedení české soudobé skladby v rámci Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro. Po tomto úspěchu se naplno věnoval účastem na dalších soutěžích. Nikdy se z nich nevrátil bez titulu laureáta či čestného uznání. Patřila mu prvenství na soutěži International Double Reed Society v australském Melbourne (2004) a o rok později na polské soutěži v Łódži (2005). Následovaly jeho nejvýznamnější soutěžní úspěchy, kterými jsou třetí ceny v Markneukirchesnu (2006) a na soutěži ARD v Mnichově v roce 2008, které hned další rok následovalo vítězství soutěže Pražského jara. Václav Vonášek se snaží o propagaci fagotu jako sólového nástroje, který je schopen konkurovat ostatním dechovým kolegům. V uplynulých letech pravidelně vedl letní mistrovské kurzy v Domažlicích, založil fagotové kvarteto Prague Bassoon Band a působí v triu Arundo. Během sezóny v roce 2006 působil v Pražské komorní filharmonii, avšak jen krátce, neboť se na podzim téhož roku stal členem České filharmonie na pozici druhého fagotisty s povinností hry na kontrafagot. Největším životním úspěchem Václava Vonáška, který je zároveň asi i největším úspěchem českého fagotisty v zahraničí, je jeho vítězství na konkurzu na

²¹ Matthias Racz. *Matthiasracz.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.matthiasracz.de/vita-1>

pozici druhého fagotisty a kontrafagotisty do Berlínské filharmonie, jejímž členem je od roku 2016.^{22,23}

4.3.12. Jan Hudeček

Jan Hudeček se narodil do hudební rodiny roku 1990 v Českých Budějovicích. Hrát na fagot začal již v šesti letech na základní umělecké škole Bohuslava Jeremiáše. Pod vedením jeho učitele Zdeňka Halouna vyhrál již jako teprve začínající fagotista mnoho ocenění, jako například 1. cenu na Mezinárodní soutěži dvouplátkových nástrojů v Olomouci, Syrix či na soutěži konzervatoře v Plzni. Následně vystudoval Hudební akademii múzických umění v Praze u profesorů Jiřího Seidla a Františka Hermana. Časem se jeho sbírka titulů rozrostla o další významné úspěchy, kterými jsou bezpochyby vítězství v soutěži Talent roku 2000 Jihočeského kraje, umístění na mezinárodní soutěži Concorso Internazionale per Giovani Musicisti „Città di Barletta“ v Itálii, kde se ve svých 15 letech stal absolutním vítězem v soutěži do 30 let. Vyhrál první cenu na 30. soutěžní přehlídce konzervatoří ČR (2006). Roku 2008 se stal laureátem Národní rozhlasové soutěže Concertino Praga a o rok později vyhrál soutěž vídeňské vysoké školy. Na základě vítězství v Mezinárodní rozhlasové soutěži nahrál pro Český rozhlas fagotový koncert Johanna Nepomuka Hummela. Od roku 2011 působí v orchestru Národního divadla v Praze jako sólofagotista. V roce 2014 mu byl udělen titul vítěze Pražského jara společně s cenou Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci soudobého českého autora. Jan Hudeček byl prvním fagotistou orchestru Solistes Européens Luxembourg, dále se aktivně věnuje sólové hře a interpretaci soudobé hudby a od roku 2015 působí jako odborný asistent na pražské HAMU. Vloni nahrál společně s klavíristkou Alenou Grešlovou nové CD s titulem *Francouzské komorní skladby 20. století pro fagot a klavír*, kde se věnuje

²² Vonášek Václav. *Mhflj.cz* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: <https://www.mhflj.cz/old/cs/interpreti?id=937>

²³ Pestrý život Václava Vonáška. *Casopisharmonie.cz* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/pestry-zivot-vaclava-vonaska.html>

skladbám C. Saint-Saënsa, E. Bozzy, H. Dutilleuxe, M. Bitsche, A. Tansmana, R. Boutryho a P. M. Duboise.^{24,25}

²⁴ Fagotista Jan Hudeček, rodák z Budějovic, je vítězem Pražského jara. *Ceskobudejovicky.denik.cz* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://ceskobudejovicky.denik.cz/kulturaregion/fagotista-jan-hudecek-rodak-z-budejovic-je-vitezem-prazskeho-jara-20140515.html>

²⁵ Jan Hudeček. *Narodni-divadlo.cz* [online]. [vid. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/jan-hudecek>

5. Další významné mezinárodní soutěže pro dechové nástroje

Na závěr mé práce bych ráda zahrнула stručné informace o dalších nejprestižnějších mezinárodních soutěžích, kterých se mohou mladí fagotisté zúčastnit. Všechny z nich patří, tak jako i soutěž Pražského jara, do Světové organizace mezinárodních hudebních soutěží – The World Federation of International Music Competitions (pod zkratkou WFIMC). Tato organizace byla založena ve švýcarské Ženevě roku 1957 a k dnešnímu dni čítá již neuvěřitelných 120 světově uznávaných soutěží.

5.1. Mezinárodní hudební soutěž v Ženevě

Tato soutěž byla založena Henrim Gagnebinem (tou dobou ředitelem ženevské konzervatoře) a Frédéricem Liebstoeklem ve Švýcarsku pod názvem *Concours International d'Exécution Musicale* (CIEM) již roku 1939, a je tudíž jednou z nejstarších mezinárodních soutěží. Je základním pilířem WFIMC. Nejen díky tomu, že byla jednou ze zakládajících institucí, ale zejména proto, že centrála WFIMC dokonce sídlí právě v Ženevě. V rámci soutěže se za uplynulých 79 let její existence vystřídalo již 26 disciplín včetně komorní hry a dirigování. V oboru fagot se konala v letech 1949, 1953, 1957, 1967, 1974, 1980, 1987 a 1995. Vítězi se stali Francouzi Maurice Allard, André Rabot, Gilbert Audin a Laurent Lefèvre, Švéd Anders Engström a v roce 1957 Rudolf Komorous z Československa.²⁶

5.2. Mezinárodní soutěž ARD

Soutěž ARD je jednou z nejstarších mezinárodních soutěží. Patří mezi jedenáct zakladatelů WFIMC a je dnes považována za tu vůbec nejprestižnější. Byla založena roku 1952 v Mnichově veřejnoprávními rozhlasovými stanicemi Spolkové republiky Německo. Navazuje na tradici a koncepci dřívější Soutěže mladých sólistů (1947 – 1950), kterou organizoval Frankfurtský rozhlas. Soutěž ARD se koná zpravidla v srpnu, a to pod záštitou Německého rozhlasu. V rámci soutěže se každoročně střídají tři až čtyři z celkových jednadvaceti soutěžních oborů zahrnujících hudební nástroje, zpěv a komorní hru. Od roku 2001 je do soutěže vložena také interpretace

²⁶ The competition. *Concoursgeneve.ch* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: https://www.concoursgeneve.ch/section/about/the_competition

skladeb zkomponovaných pro konkrétní ročník, stejně jako je tomu i v soutěži Pražského jara. Každoročně se přihlásí 350 – 450 mladých hudebníků z téměř čtyřiceti zemí. Na 200 z nich se dostane přes soutěžní nahrávky do prvního kola, aby se utkali celkem ve 4 kolech o hlavní cenu 10.000 euro a titul laureáta. Mezi umístěné patří mimo jiné fagotisté jako jsou Klaus Thunemann, Jiří Seidl, Dag Jensen, Sergio Azzolini, Matthias Rácz a Václav Vonášek. První cena byla udělena zatím pouze jedinkrát, a sice francouzskému fagotistovi Marcovi Trénelemu v roce 2008. V oboru fagot se soutěž naposledy konala v roce 2013, kdy se poprvé v historii nejlépe umístila žena, a to hned dvakrát – o druhé místo se dělily Japonka Rie Koyama a Francouzka Sophie Dartigalongue. Domnívám se, že zajisté stojí ještě za zmínku úspěchy českých dechových kvintetů, o které se postaral pražský Akademický dechový kvintet (2. cena roku 1966) a kvintet Aflautus (1. cena roku 1997).²⁷

5.3. Mezinárodní hudební soutěž Markneukirchen

Tato soutěž se roku 1966 vyvinula z houslové soutěže, která se v Markneukirchenu (Německo) pořádala v letech 1950 až 1965. Časem se rozrostla do takových rozměrů a mezinárodní důležitosti, až se v roce 1993 stala členem WFIMC. Každoročně se jí mohou zúčastnit mladí talentovaní hráči na dechové či smyčcové nástroje (včetně klasické kytary) do věku 30 let. Ti po předvýběru pomocí nahrávek postupují do 4 kol, která obsahují neuvěřitelných 10 soutěžních skladeb. Hlavní výhrou je 7.000 euro. V květnu se každý rok konají 2 různé obory. Fagot proběhl v letech 1972, 1978, 1990, 2006 (3. cenu získal Václav Vonášek) a v letošním roce vyhrál první cenu Němec David Spranger.^{28,29}

²⁷ ARD Music Competition Springboard for a career from 1952. *Br.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.br.de/ard-music-competition/prize-winners/index.html>

²⁸ Prize winners history. *Instrumental-competition.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.instrumental-competition.de/index.php/en/wettbewerb/general/124-prizewinners-history/105-prizewinners-history>

²⁹ History of the competition. *Instrumental-competition.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.instrumental-competition.de/index.php/en/wettbewerb/general/presentation-history>

5.4. Mezinárodní hudební soutěž dechových nástrojů Aeolus

Soutěž Aeolus je v porovnání s ostatními zatím takovým benjamínkem. Byla založena teprve v roce 2006 organizací Sieghardt Rometsch v německém Düsseldorfu. Navzdory svému mládí si však již vydobyla veliký zájem a respekt. V rámci jednoho ročníku se konají zpravidla tři obory, které se různě střídají. Během soutěže musí hudebníci nejprve projít výběrem nahrávek, poté na ně čekají čtyři kola s celkově osmi skladbami, kdy si ve druhém kole musí sami za sebe vybrat libovolný soudobý sólový kus. Na vítěze, který je vyhlašován pro všechny obory společně, čeká odměna 10.000 euro společně s mnoha dalšími oceněními, včetně ceny za nejlepší interpretaci soudobé skladby. Pro laureáty je připravena řada sólových vystoupení v průběhu nastávající sezóny. V oboru fagot zatím vyhráli v roce 2006 Philipp Tutzer (nyní sólofagotista Mozarteum Orchestra Salzburg, profesor university Antona Brucknera v Linzi) a v roce 2015 Ital Andrea Cellachi (sólofagotista Konzerthaus orchestru v Berlíně). Letos se koná další ročník, ve kterém jsou zahrnuty fagot, lesní roh a hoboj.³⁰

³⁰ Review. *Aeoluswettbewerb.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <http://www.aeoluswettbewerb.de/en/rueckblick/>

6. Závěr

Má diplomová práce nabízí ucelený detailní pohled na Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro v oboru fagot, jejíž nejdůležitější součástí jsou kompletně vypracované seznamy jednotlivých ročníků a zaměření se na osudy jejich vítězů.

Jedním z poznatků, které jsem chtěla během psaní mé práce učinit, byla informace, zdali znamenalo pro většinu fagotistů vítězství na soutěži Pražského jara důležitou pomyslnou první vlašťovku zářné profesionální hudební kariéry, která je poté v dalších letech čekala. Zjistila jsem však, že to byli ve všech případech již vyzrálí profesionální umělci, kteří měli tou dobou za sebou řadu jiných úspěchů a dokonce už mnohdy působili jako členové světových orchestrů.

Největším problémem, na který jsem během psaní mé práce narazila, bylo získávání informací o sovětských fagotistech, neboť veškeré materiály byly velmi kusé, a navíc dostupné pouze v azbuce. Avšak díky čerpání z autentických zápisů jsem mohla zjistit určité nesrovnalosti v překladech jejich jmen do oficiálních seznamů laureátů uváděných v periodických brožurách, které jsou vydávány u příležitosti jednotlivých ročníků soutěže Pražského jara. Tyto odchylky jsem za pomoci ruské rodilé mluvčí opravila, proto jsou jejich jména uvedena v poněkud pozměněné podobě, než jak jsou zapsána v soutěžních brožurách.

Další potíží, která mě potkala, byly nepřesnosti, překlepy a chyby v ručně psaných materiálech, které jsou ze soutěží sesbírány a uloženy v archívu Pražského jara. Tyto odchylky byly velmi zavádějící a matoucí a je proto dnes již velmi těžké, ba přímo nemožné, se ujistit, která varianta je ta pravdivá.

Jak jsem již uvedla výše, o sovětských fagotistech nejsou zatím v Čechách ani v zahraničí žádné dostupné informace, proto si myslím, že je dobré mít konečně příležitost dozvědět se něco více o jejich zajímavých a umělecky velmi pestrých životech. Proto jsem slíbila, že tuto práci poskytnu archívu Pražského jara k doplnění informací pro další generace.

7. Seznam použité literatury

Literatura:

Propilková, Denisa. Karel Pivoňka a fagotová třída HAMU od jejího počátku do současnosti. (Diplomová práce) Praha: Akademie múzických umění v Praze (Hudební a tančení fakulta), 2014

Pražské jaro ...: ... mezinárodní hudební festival = ... International Music Festival.
Praha: Pražské jaro, 1946. ISBN 978-80-7383-136-3.

MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar.* Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006, s. 12–23. ISBN 80-903735-0-x.

Prameny:

Archív Pražského jara

Ústní sdělení Jarmila Nedvědová, 20.6. 2018, Praha

Ústní sdělení Jiří Hlaváč, 25.6. 2018, Praha

Ústní sdělení Lumír Vaněk, 15.6. 2018, Praha

Ústní sdělení Svatopluk Čech, 15.6.2018, Praha

Elektronické prameny:

Slavné logo a vizuální styl. *Festival.cz* [online]. [vid. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://festival.cz/o-nas/slavne-logo-a-vizualni-styl/>

Koželuh: Koncert pro fagot a orchestr / Fils: Koncert pro flétnu a orchestr. *Supraphonline.cz* [online]. [vid. 2018-06-05]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/88866-kozeluh-koncert-pro-fagot-a-orchestr-fils-koncert-pro-fletnu>

Раздел энциклопедического словаря: Аа-Ай. *Gudi1991.ru* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: http://gudi1991.ru/index/spravochnik_a_1/0-221

Заслуженный артист РСФСР. *Ru.wikipedia.org* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Заслуженный_артист_РСФСР

Печёрский, Лев Израилевич. *Ru.wikipedia.org* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Печерский,_Лев_Израилевич

Алексей Богорад: «Особый интерес заключается в том, чтобы сделать весь спектакль — от первой репетиции и до премьеры». *Bolshoi.ru* [online]. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <https://www.bolshoi.ru/about/press/articles/orchestra/2421/>

Билеты на концерт «К 80-летию со дня рождения Владимира Богорада. Концерт артистов оркестра.... *Teatrbilet.ru* [online]. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <http://teatrbilet.ru/announce/k-80-letiyu-so-dnya-rozhdeniya-vladimira-bogorada-kontsert-artistov-orkestra-bolshogo-teatra-bolshoy-teatr>

Раздел энциклопедического словаря: Бис-Бра. *Gudi1991.ru* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: http://gudi1991.ru/index/ehnciklopedicheskiy_biograficheskiy_slovar_bis_bra/0-288

CV Sergio Azzolini. *Collegiummarianum.cz* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <http://www.collegiummarianum.cz/cv-sergio-azzolini/>

Sergio Azzolini. *Tartinifestival.org* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <https://www.tartinifestival.org/sergio-azzolini>

Česká dechová harmonie. *Koncerty.org* [online]. [vid. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://www.koncerty.org/2018/01/08/ceska-dechova-harmonie/>

Jaroslav Kubita. *Ceskafilharmonie.cz* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.ceskafilharmonie.cz/o-nas/orchestr/clenove-orchestru/fagoty/jaroslav-kubita/>

Matthias Racz. *Matthiasracz.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.matthiasracz.de/vita-1>

Vonášek Václav. *Mhflj.cz* [online]. [vid. 2018-05-23]. Dostupné z: <https://www.mhflj.cz/old/cs/interpreti?id=937>

Pestrý život Václava Vonáška. *Casopisharmonie.cz* [online]. [vid. 2018-06-22]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/pestry-zivot-vaclava-vonaska.html>

Fagotista Jan Hudeček, rodák z Budějovic, je vítězem Pražského jara. *Ceskobudejovicky.denik.cz* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://ceskobudejovicky.denik.cz/kulturaregion/fagotista-jan-hudecek-rodak-z-budejovic-je-vitezem-prazskeho-jara-20140515.html>

Jan Hudeček. *Narodni-divadlo.cz* [online]. [vid. 2018-06-25]. Dostupné z:
<https://www.narodni-divadlo.cz/cs/umelec/jan-hudecek>

The competition. *Concoursgeneve.ch* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z:
https://www.concoursgeneve.ch/section/about/the_competition

ARD Music Competition Springboard for a career from 1952. *Br.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.br.de/ard-music-competition/prize-winners/index.html>

History of the competition. *Instrumental-competition.de* [online]. [vid. 2018-05-07].
Dostupné z: <http://www.instrumental-competition.de/index.php/en/wettbewerb/general/presentation-history>

Prize winners history. *Instrumental-competition.de* [online]. [vid. 2018-05-07].
Dostupné z: <http://www.instrumental-competition.de/index.php/en/wettbewerb/general/124-prizewinners-history/105-prizewinners-history>

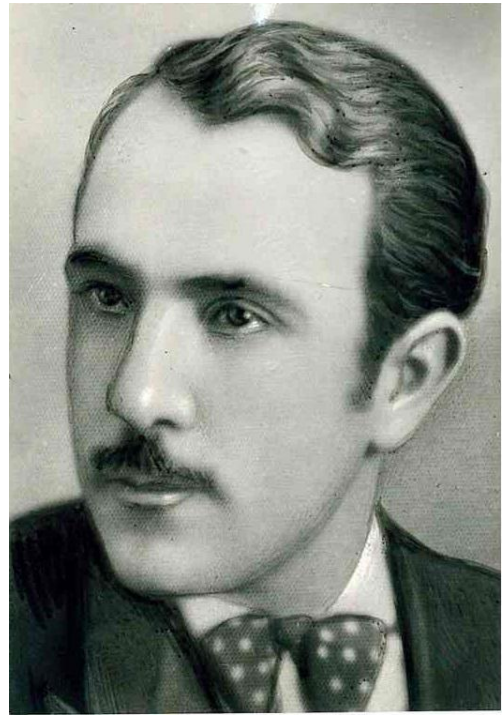
Review. *Aeoluswettbewerb.de* [online]. [vid. 2018-05-07]. Dostupné z:
<http://www.aeoluswettbewerb.de/en/rueckblick/>

8. Seznam příloh:

- Obrazová příloha vítězů v oboru fagot MHS PJ, str. 2 – 4
- Slavné logo festivalu od Františka Muziky, str. 5
- Foto dirigent Rafael Kubelík, str. 5
- Foto profesor Karel Pivoňka, str. 5
- Foto profesor František Herman, str. 5
- Oficiální plakáty prvního ročníku dechové soutěže v rámci MHS PJ 1953, str. 6
- Momentka poroty při anonymním kole ve Dvořákově síni Rudolfina, str. 6
- Seznam soutěžní komise pro obor fagot, str. 7 – 11
- Seznam všech cen udělených v oboru fagot mezi lety 1953 – 2014, str. 12 – 16

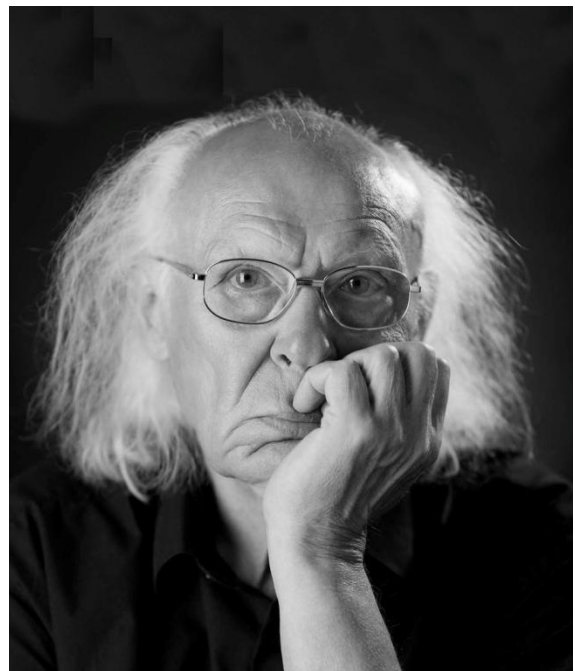
Vladimir Bogorad

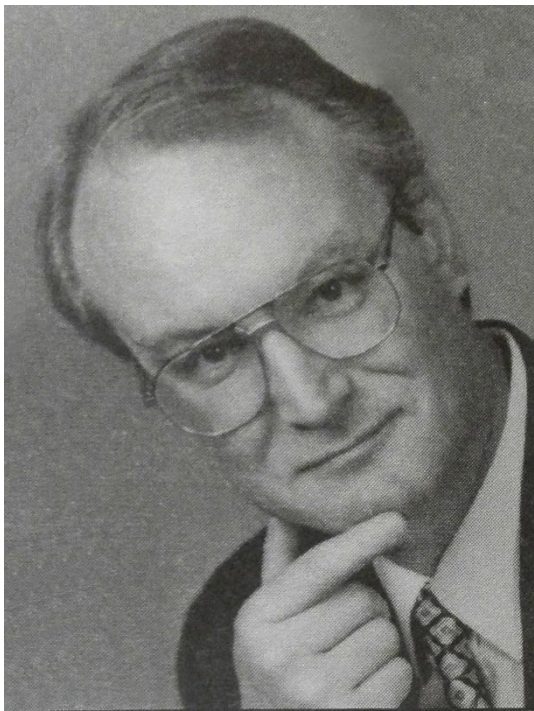
Abadžan Ašot Aramovič

Lev Izrajilevič Pečjorskij

Lumír Vaněk

Jiří Seidl

Svatopluk Čech

Luboš Hucek

Sergio Azzolini

Jaroslav Kubita

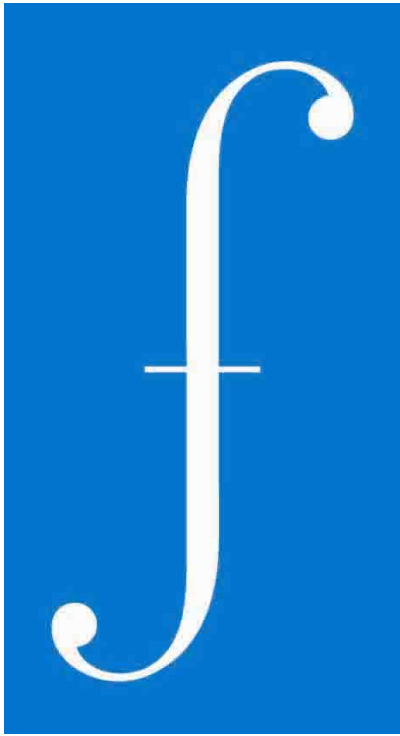
Mathias Rác

Václav Vonášek

Jan Hudeček

Slavné logo festivalu
od Františka Muziky

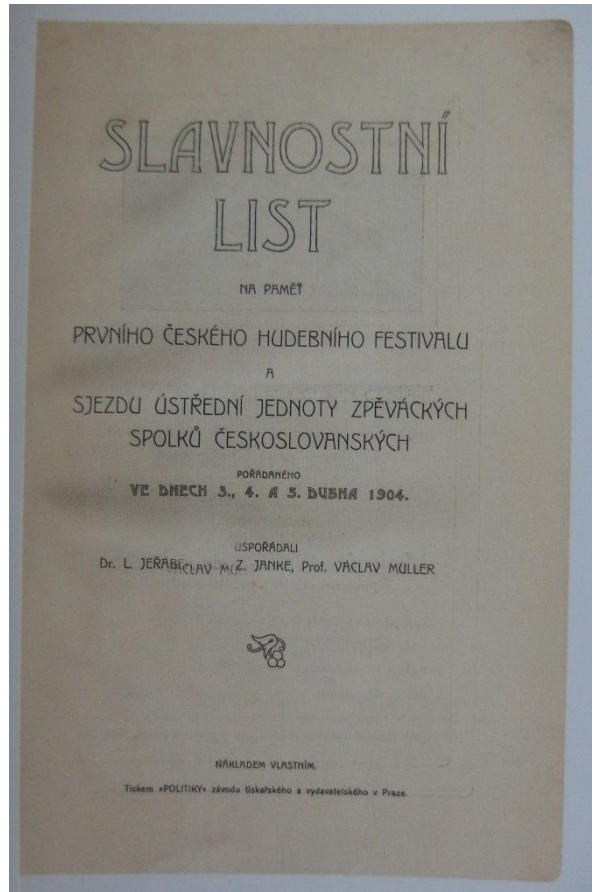
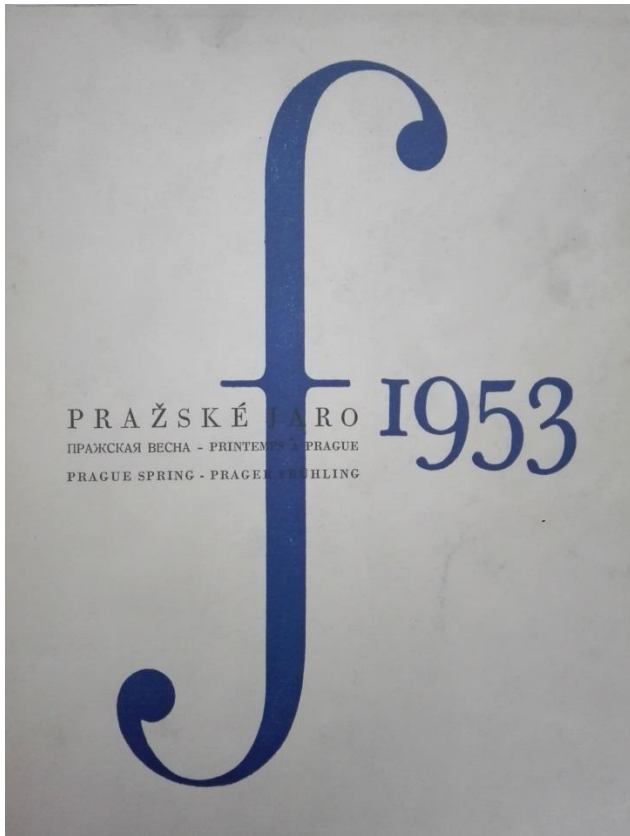
Dirigent Rafael Kubelík

Karel Pivoňka

František Herman

Seznam soutěžní komise pro obor fagot

1953

Domácí kolo mezinárodní dechové soutěže Antonína Rejchy

Karel Pravoslav Sádlo (předseda)

Karel Pivoňka, Karel Bidlo – fagoty

Josef Bok, Rudolf Hertl – flétny

Vladimír Říha, Oldřich Pergl – klarinety

Adolf Kubát, František Suchý – hoboje

Emanuel Kaucký, Josef Kohout – lesní rohy

Mezinárodní kolo mezinárodní dechové soutěže Antonína Rejchy

Karel Pravoslav Sádlo, Československo (předseda)

A. G. Semjonov, SSSR (místopředseda)

L. Durey, Francie (místopředseda)

V. Jianu, Rumunsko

L. Kurkiewicz, Polsko

I. Sárközy, Maďarsko

A. V. Volodin, SSSR

Josef Bok, Československo

Josef Kohout, Československo

Karel Pivoňka, Československo

Vladimír Říha, Československo

František Suchý, Československo

1959

František Stupka, Československo (čestný předseda)

Karel Pravoslav Sádlo, Československo (předseda)

Michail Nikolajevič Bujanovskij, SSSR (místopředseda)

Henri Gagnebin, Švýcarsko (místopředseda)

Josef Bok, Československo

Atanas Grdev, Bulharsko

Rudolph Hanzl, Rakousko

Zoltán Jeney, Maďarsko

Ewald Koch, NDR

Ludwik Kurkiewicz, Polsko

Karel Pivoňka, Československo

Pierre Rampal, Francie

Oskar Rothensteiner, NDR

František Suchý, Československo

1968

František Suchý, Československo (předseda)

Evelyn Barbirolli, Velká Británie

Vladislav Brunner, Československo

Ulysse Delécluse, Francie

Agostino Gabucci, Itálie

Benedikt Górecki, Polsko

Rudolf Leuzinger, Švýcarsko

Erich List, NDR

Ferenc Meizl, Maďarsko

Karel Pivoňka, Československo

Vladimír Říha, Československo

Oldřich Slavíček, Československo

Paul Staicu, Rumunsko

František Šolc, Československo

Roman Pavlovič Těrechin, SSSR

Nikolaj Tonev, Bulharsko

1974

Milan Etlík, Československo (předseda)

Louis Courtinat, Francie (místopředseda)

Ivan Pušečnikov, SSSR (místopředseda)

Gábor Janota, Maďarsko

Ludwik Kurkiewicz, Polsko

Rudolf Leuzinger, Švýcarsko

Rudolf Novák, Československo

Karel Pivoňka, Československo

Oldřich Slavíček, Československo

Gerd Starke, NDR

Nikolaj Tonev, Bulharsko

Hans – Werner Wätzig, NDR

1977

Karel Pivoňka, Československo (předseda)

František Čech, Československo

Nikolaus Delius, NSR

Eberhard Grünenthal, NDR

Miloš Jurkovič, Československo

Rudolf Leuzinger, Švýcarsko

Miloslav Maiser, Československo

Wiktor Osadzin, Polsko

Hans Reznicek, Rakousko

Imre Rudas, Maďarsko

Boris Stojanov, Bulharsko

Roman Pavlovič Těrechin, SSSR

1981

Karel Pivoňka, Československo (předseda)

Gheorghe Cuciureanu, Rumunsko (místopředseda)

Rudolf Klepac, Rakousko (místopředseda)

Fritz Finsch, NDR

Pierre Lagrange, Francie

Miloslav Masier, Československo

Wiktor Osadzin, Polsko

Hans Samuelsson, Švédsko

František Svoboda, Československo

1986

Petr Řezníček, Československo (předseda)

Gheorghe Cuciureanu, Rumunsko (místopředseda)

William Waterhouse, Velká Británie (místopředseda)

Fritz Finsch, NDR

Pierre Lagrange, Francie

František Svoboda, Československo

Miloslav Masier, Československo

Bogdan Gadawski, Polsko

Michael Werba, Rakousko

1991

František Herman, Československo (předseda)

George Goslee, USA

Bohdan Malanowicz, Československo

Ján Martanovič, Československo

Janos Meszaros, Švýcarsko

Jiří Seidl, Československo

Werner Seltmann, Německo

1996

Janos Meszaros, Švýcarsko (předseda)

František Herman, Česká republika (místopředseda)

Jiří Seidl, Česká republika

Graham Melville – Mason, Velká Británie

Günter Piesk, Německo

Milan Turković, Rakousko

Henk de Wit, Nizozemí

2002

Janos Meszaros, Švýcarsko (předseda)

František Herman, Česká republika (místopředseda)

Gilbert Audin, Francie

Roger Birnstingl, Velká Británie

Anders Engström, Švédsko

Valerij Popov, Rusko

Lumír Vaněk, Česká Republika

2009

František Herman, Česká republika (předseda)

Dag Jensen, Norsko (místopředseda)

Meyrick Alexander, Velká Británie

Gabor Meszaros, Švýcarsko

Brian Pollard, Nizozemí

Štěpán Turnovský, Rakousko

Lumír Vaněk, Česká republika

2014

František Herman, Česká republika (předseda)

Dag Jensen, Norsko (místopředseda)

Carlo Colombo, Itálie

Albrecht Holder, Německo

Gabor Meszaros, Švýcarsko

Jaroslav Kubita, Česká republika

Štěpán Turnovský, Rakousko

Seznam všech cen udělených v oboru fagot mezi lety 1953 – 2014

1953

1. cena – Lev Izrajilevič Pečjorskij, SSSR

1. cena – Abadžan Ašot Aramovič, SSSR

2. cena – Jaroslav Řezáč, Československo

3. cena – István Fehér, Maďarsko

3. cena – Jiří Formáček, Československo

3. cena – Rudolf Komorous, Československo

Čestné uznání – Kazimierz Piwkowski, Polsko

Čestné uznání – Herbert Heilmann, NDR

1959

1. cena – nebyla udělena

2. cena – Miloslav Masier, Československo

2. cena – Vladimír Vlasenko, SSSR

2. cena – František Svoboda, Československo

2. cena – Arie van Lysebeth, Belgie

2. cena – Sergej Krasavin, SSSR

3. cena – nebyla udělena

Čestné uznání 1. stupně – Jiří Formáček, Československo

Čestné uznání 1. stupně – William Waterhouse, Velká Británie

Čestné uznání – Gheorghe Kovacs, Rumunsko

Čestné uznání – András Nagy, Maďarsko

Čestné uznání – Kazimierz Siudmak, Polsko

Čestné uznání – Ludvík Bozenicar, Československo

1968

1. cena – Vladimír Bogorad, SSSR

2. cena – Lumír Vaněk, Československo

2. cena – František Herman, Československo

3. cena – Jiří Šťavíček, Československo

3. cena – Klaus Schliesser, NDR

Čestné uznání 1. stupně – László Hara, Maďarsko

Čestné uznání 1. stupně – Eugen Schillo, Rumunsko

Čestné uznání 1. stupně – Kiril Sokolov, SSSR

Čestné uznání 1. stupně – Jiří Spěvák, Československo

Čestné uznání – Dieter Hänchen, NDR

Čestné uznání – Hermann Krammer, NDR

1974

1. cena – Lumír Vaněk, Československo

+ Cena Rady národního výboru hlavního města Prahy pro nejlepšího českého účastníka finále soutěže

+ Cena Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže

1. cena – Jiří Seidl, Československo

+ Cena Rady národního výboru hlavního města Prahy pro nejlepšího českého účastníka finále soutěže

+ Cena Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže

2. cena – Andris Arnicans, SSSR

2. cena – Nikolaj Guskov, SSSR

3. cena – Michael Weigel, NDR

3. cena – Luc Loubry, Belgie

Čestné uznání 1. stupně – Robert Warykiewicz, Polsko

Čestné uznání – Gavin Alexander Mc Naughton, Velká Británie

Čestné uznání – Thomas Starke, NSR

1977

1. cena – Svatopluk Čech, Československo

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

2. cena – Andris Arnicans, SSSR

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

3. cena – Miloš Wichterle, Československo

3. cena – Zsolt Harsányi, Maďarsko

3. cena – Michael Lang, NDR

3. cena – Rainer Luft, NDR

Čestné uznání 1. stupně – Sergej Baženov, SSSR

Čestné uznání 1. stupně – Veselin Atanasov, Bulharsko

Čestné uznání 1. stupně – Luboš Hucek, Československo

Čestné uznání 1. stupně – Stanisław Durek, Polsko

Čestné uznání 1. stupně – Héctor Manresa, Kuba

Čestné uznání – Stephan Rüdiger, NDR

1981

1. cena – Luboš Hucek, Československo

+ Cena Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

2. cena – Mioš Wichterle, Československo

3. cena – Holger Straube, NDR

3. cena – Krzysztof Siudmak, Polsko

3. cena – Julia Stanieszewska, Maďarsko

Čestné uznání 1. stupně – Livia Vizsolyi, Maďarsko

Čestné uznání 1. stupně – Vladimír Lejčko, Československo

Čestné uznání – Michael Verner, Československo

+ Cena Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže

Čestné uznání – Akio Koyama, Japonsko

1986

1. cena – Sergio Azzolini, Itálie

+ Cena Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

2. cena – Alexander Hase, NSR

2. cena – Dušan Drápela, Československo

+ Cena Hudební mládeže ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže

3. cena – Emil Polách, Československo

3. cena – Thomas Reinhard, NDR

Čestné uznání – Hiroaki Mizuma, Japonsko

1991

1. cena – Jaroslav Kubita, Československo

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

+ Cena hlavního města Prahy pro nejúspěšnějšího kandidáta z Československa

2. cena – Petr Legát, Československo

2. cena – Marco Postinghel, Itálie

3. cena – Frank Forst, Německo

Čestné uznání – Sarah Price, Velká Británie

Čestné uznání – Ondřej Roskovec, Československo

1996

1. cena – nebyla udělena

2. cena – Selim Aykal, Turecko

+ Cena Nadace Pražského jara pro nejúspěšnějšího laureáta

2. cena – Catherine Maguire, Velká Británie

+ Cena Nadace Pražského jara pro nejúspěšnějšího laureáta

3. cena – Ondřej Roskovec, Česká republika

+ Cena hlavního města Prahy pro nejúspěšnějšího kandidáta z České republiky

Čestné uznání – Daniel Hrinda, Česká republika

Čestné uznání – Otis Klöber, Německo

Čestné uznání – Radek Oliva, Česká republika

Čestné uznání – Pavel Langpaul, Česká republika

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

Čestné uznání – Ludovic Tissus, Francie

2002

1. cena – Mathias Rácz, Německo

2. cena – Václav Vonášek, Česká republika

+ Cena Gustava Mahlera nejmladšímu finalistovi celé soutěže

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla

+ Cena Nadace Život umělce pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže

3. cena – Tomáš Františ, Česká republika

Čestné uznání – Barbara Kehrig, Německo

Čestné uznání – Lyndon Watts, Austrálie

2009

1. cena – Václav Vonášek, Česká republika

2. cena – Philipp Zeller, Německo

3. cena – Zeynep Köylüoglu, Turecko

+ Cena Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší provedení skladby napsané pro MHS PJ

Čestné uznání – Orsolya Juhasz, Maďarsko

Čestné uznání – Roman Reznik, Ukrajina

Ondřej Šindelář, Česká republika – Cena Olega Podgorného pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže

2014

1. cena – Jan Hudeček, Česká republika

+ Cena Janose Meszarose pro všechny laureáty

+ Cena Nadace Gideona Kleina pro nejúspěšnějšího českého účastníka celé soutěže

+ Cena společnosti Mercedes-Benz pro nejúspěšnějšího českého účastníka celé soutěže

+ Cena Českého hudebního fondu za nejlepší provedení skladby napsané pro MHS PJ

2. cena – Raffaele Giannotti, Itálie

+ Cena Janose Meszarose pro všechny laureáty

3. cena – Mathis Kaspar Stier, Německo

+ Cena Janose Meszarose pro všechny laureáty

Čestné uznání – Michaela Špačková, Česká republika

+ Cena Olega Podgorného pro nejúspěšnějšího nejmladšího českého účastníka celé soutěže

Čestné uznání – Jakob Friedl, Rakousko

Čestné uznání – Sebastian Svensson, Švédsko